

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Фінансова звітність та
звіт незалежного аудитора
за рік, який закінчився
31 грудня 2016 року

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Зміст

	Стор.
ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	1
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА	2-3
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2016 РОКУ:	
Звіт про прибутки і збитки та інші сукупні доходи	4
Звіт про фінансовий стан	5
Звіт про зміни у капіталі	6
Звіт про рух грошових коштів	7-8
Примітки до фінансової звітності	
1. Загальна інформація про діяльність у 2016 році	9
2. Операційне середовище	10
3. Основні принципи облікової політики	10
4. Чистий процентний дохід до формування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти	25
5. Резерв на покриття збитків від знецінення, інші резерви	26
6. Комісійні доходи і витрати	27
7. Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою та банківськими металами	27
8. Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, що відображаються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки або збитки	28
9. Операційні витрати	28
10. Податок на прибуток	29
11. Прибуток/(збиток) на акцію	30
12. Грошові кошти та рахунки у Національному банку України	30
13. Кошти в банках	30
14. Кредити клієнтам	31
15. Інвестиції, наявні для продажу	34
16. Інвестиції, утримувані до погашення	34
17. Основні засоби та нематеріальні активи	35
18. Інвестиційна нерухомість	36
19. Інші активи	37
20. Кошти банків та інших фінансових установ	38
21. Рахунки клієнтів	38
22. Інші зобов'язання	39
23. Субординований борг	40
24. Акціонерний капітал, акціонерний капітал в процесі реєстрації, емісійний дохід та інший додатковий капітал	40
25. Умовні та контрактні зобов'язання	42
26. Операційні сегменти	43
27. Операції з пов'язаними сторонами	47
28. Справедлива вартість фінансових інструментів	49
29. Управління капіталом	51
30. Політика управління ризиками	52
31. Події після звітної дати	67

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Заява про відповідальність керівництва щодо підготовки та затвердження фінансової звітності за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року

Керівництво несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, яка достовірно відображає фінансовий стан ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП Банк» (надалі – «Банк») станом на кінець дня 31 грудня 2016 року, а також результати його діяльності, рух грошових коштів та зміни у капіталі за рік, який закінчився цією датою, а також за розкриття основних принципів облікової політики та іншої пояснювальної інформації, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі – «МСФЗ»).

При підготовці фінансової звітності керівництво несе відповідальність за:

- належний вибір та застосування облікової політики;
- представлення інформації, у т.ч. даних про облікову політику, у формі, що забезпечує прийнятність, достовірність, співставність та зрозумілість такої інформації;
- розкриття додаткової інформації у випадках, коли виконання вимог МСФЗ є недостатнім для розуміння користувачами звітності того впливу, конкретних операцій, інших подій чи умови на фінансовий стан та фінансові показники діяльності Банку;
- здійснення оцінки щодо здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Керівництво також несе відповідальність за:

- розробку, впровадження та підтримання у Банку ефективної та надійної системи внутрішнього контролю;
- ведення належної облікової документації, яка дозволяє у будь який час продемонструвати та пояснити операції Банку і розкрити інформацію з достатньою точністю щодо його фінансового стану і яка надає керівництву можливість і забезпечити відповідність фінансової звітності Банку вимогам МСФЗ;
- ведення облікової документації та бухгалтерського обліку у відповідності до законодавства та вимог Національного банку України;
- застосування обґрунтовано доступних заходів щодо збереження активів Банку; та
- запобігання і виявлення випадків шахрайства та інших порушень.

Фінансова звітність за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року, була затверджена керівництвом Банку 24 березня 2017 року.

Від імені керівництва Банку:

Тамаш Хак-Ковач
Голова Правління

24 березня 2017 року

Наталя Дюба
Головний бухгалтер

24 березня 2017 року

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Правлінню ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП Банк»:

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП Банк» (далі – «ПАТ «ОТП Банк» або «Банк»), що складається зі звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2016 року, та звіту про прибутки або збитки та інший сукупний дохід, звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Банку на 31 грудня 2016 року, його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»).

Основа для висловлення думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (далі – «МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку, згідно з *Кодексом етики професійних бухгалтерів* Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в *Україні* до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- Ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю.
- Отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю.
- Оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом.
- Доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Банку продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації в фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Банк припинити свою діяльність на безперервній основі.
- Оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, виявлені під час аудиту, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Deloitte & Touche

24 березня 2017 року

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Звіт про прибутки і збитки та інші сукупні доходи за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року (у тисячах українських гривень)

	Примітки	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2015 року
Процентні доходи	4, 27	3,088,820	3,122,679
Процентні витрати	4, 27	(1,199,459)	(1,421,060)
Чистий процентний дохід до формування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти		1,889,361	1,701,619
Ефект первісного визнання активів, за якими нараховуються проценти		(71,629)	(145,606)
Формування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти	5, 27	(744,489)	(2,031,335)
Чистий процентний прибуток/(збиток)		1,073,243	(475,322)
Комісійні доходи	6, 27	936,731	808,121
Комісійні витрати	6, 27	(158,711)	(210,079)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою та банківськими металами	7, 27	58,410	(1,687,245)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, що відображаються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки або збитки	8	67,769	(153,525)
Чистий прибуток від інвестицій, наявних для продажу		20,437	3,106
Відшкодування/(формування) резерву на покриття збитків від знецінення за іншими операціями	5	216,557	(103,377)
Інші доходи	27	54,845	40,109
Чистий непроцентний прибуток/(збиток)		1,196,038	(1,302,890)
Операційний прибуток/(збиток)		2,269,281	(1,778,212)
Операційні витрати	9, 27	(1,400,559)	(1,160,137)
Прибуток/(збиток) до оподаткування		868,722	(2,938,349)
Відшкодування з податку на прибуток	10	85,402	90,634
Чистий прибуток/(збиток) за рік		954,124	(2,847,715)
Інші сукупні доходи/(збитки)			
Статті, які в подальшому можуть бути рекласифіковані до складу прибутків або збитків:			
Зміна справедливої вартості інвестицій, наявних для продажу		(48,117)	(827)
Вплив зміни справедливої вартості на відстрочений податок на прибуток		8,661	149
Інші сукупні збитки		(39,456)	(678)
Всього сукупних прибутків/(збитків) за рік		914,668	(2,848,393)
Прибуток/(збиток) на акцію			
Середньозважена кількість простих акцій в обігу	11	499,238	312,594
Базисний та розбавлений прибуток/(збиток) на акцію, в українських гривнях	11	1,911	(9,110)

Затверджено до випуску керівництвом ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП Банк» та підписано від його імені

Тамаш Хак-Ковач
Голова Правління

24 березня 2017 року

Наталя Дюба
Головний бухгалтер

24 березня 2017 року

Примітки, надані на сторінках 9-67, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

**Звіт про фінансовий стан
станом на кінець дня 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)**

	Примі- тки	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та рахунки у Національному банку України	12	1,940,805	1,011,863
Кошти в банках	13, 27	2,051,772	2,079,701
Кредити клієнтам	14, 27	15,211,493	13,398,541
Інвестиції, наявні для продажу	15	1,394,509	251,749
Інвестиції, утримувані до погашення	16	2,605,186	3,008,265
Основні засоби та нематеріальні активи	17	336,621	344,702
Поточні активи з податку на прибуток		180,862	-
Відстрочені активи з податку на прибуток	10	720,744	626,681
Інвестиційна нерухомість	18	177,235	217,030
Інші активи	19, 27	213,151	215,933
ВСЬОГО АКТИВІВ		24,832,378	21,154,465
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків та інших фінансових установ	20, 27	546	61,984
Рахунки клієнтів	21, 27	21,802,425	18,324,933
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		-	15,219
Інші зобов'язання	22, 27	468,499	384,445
Субординований борг	23, 27	-	721,644
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		22,271,470	19,508,225
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	24	6,186,023	3,668,186
Акціонерний капітал в процесі реєстрації	24	-	2,517,837
Емісійний дохід	24	405,075	405,075
Інший додатковий капітал	24	1,236,294	1,236,294
Резерв переоцінки інвестицій, наявних для продажу		(45,483)	(6,027)
Накопичений дефіцит		(5,221,001)	(6,175,125)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		2,560,908	1,646,240
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		24,832,378	21,154,465

Затверджено до випуску керівництвом ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП Банк» та підписано від його імені:

Тамаш Хак-Ковач
Голова Правління

24 березня 2017 року

Наталія Дюба

Головний бухгалтер

24 березня 2017 року

Примітки, надані на сторінках 9-67, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Звіт про зміни у капіталі
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

Примітки	Акціонерний капітал	Акціонерний капітал в процесі реєстрації	Несплачений капітал	Емісійний дохід	Інший додатковий капітал	Резерв переоцінки інвестицій, наявних для продажу	Нерозподілений прибуток/прибуток/дефіцит)	Всього капіталу
31 грудня 2014 року	2,868,191	799,996	(10,958)	14,376	1,236,294	(5,349)	(3,328,105)	1,574,445
Збільшення статутного капіталу	24	799,995	1,717,841	10,958	-	-	-	2,919,493
Збитки від переоцінки інвестицій, наявних для продажу	-	-	-	-	-	-	695	695
Всього сукупних збитків	-	-	-	-	-	(678)	(2,847,715)	(2,848,393)
31 грудня 2015 року	3,668,186	2,517,837	-	405,075	1,236,294	(6,027)	(6,175,125)	1,646,240
Збільшення статутного капіталу	24	2,517,837	(2,517,837)	-	-	-	-	-
Збитки від переоцінки інвестицій, наявних для продажу	-	-	-	-	-	(39,456)	-	(39,456)
Всього сукупних доходів	-	-	-	-	-	-	954,124	954,124
31 грудня 2016 року	6,186,023	-	-	405,075	1,236,294	(45,483)	(5,221,001)	2,560,908

Затверджено до випуску керівництвом ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП Банк» та підписано від його імені:

Тамаш Хак-Ковач
Голова Правління

Наталя Дюба
Головний бухгалтер

24 березня 2017 року

24 березня 2017 року

Примітки, надані на сторінках 9-67, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Звіт про рух грошових коштів за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року (у тисячах українських гривень)

	Примі- тки	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2015 року
Рух грошових коштів від операційної діяльності			
Проценти отримані		3,480,674	3,041,105
Проценти сплачені		(1,209,069)	(1,424,261)
Комісійні доходи отримані		936,731	808,121
Комісійні витрати сплачені		(158,711)	(210,079)
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою та банківськими металами		141,683	22,627
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, що відображаються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки або збитки		69,118	(148,107)
Інші доходи отримані		40,051	23,394
Операційні витрати сплачені		(1,102,353)	(1,049,397)
Рух грошових коштів від операційної діяльності до змін операційних активів та зобов'язань		2,198,124	1,063,403
Зміни операційних активів та зобов'язань:			
(Збільшення)/зменшення кредитів клієнтам		(2,542,530)	2,969,274
Збільшення інших активів		(9,497)	(11,776)
(Зменшення)/збільшення коштів банків		(54,122)	37,975
Збільшення рахунків клієнтів		2,507,246	448,595
Збільшення/(зменшення) інших зобов'язань		153,782	(94,213)
Надходження грошових коштів від операційної діяльності до оподаткування		2,253,003	4,413,258
Податок на прибуток сплачений		(196,014)	-
Чисті грошові кошти від операційної діяльності		2,056,989	4,413,258
Рух грошових коштів від інвестиційної діяльності			
Придбання основних засобів, нематеріальних активів та інвестиційної нерухомості		(91,660)	(104,184)
Надходження від реалізації основних засобів та нематеріальних активів		153,153	12,014
Придбання інвестицій, наявних для продажу		(24,040,586)	(11,459,297)
Надходження від реалізації та погашення інвестицій, наявних для продажу		22,935,938	11,256,113
Придбання інвестицій, утримуваних до погашення		(56,178,241)	(62,775,166)
Надходження від погашення інвестицій, утримуваних до погашення		56,560,022	60,423,000
Чисте надходження грошових коштів від вибуття дочірніх компаній		-	92,062
Чисті грошові кошти використані в інвестиційній діяльності		(661,374)	(2,555,458)

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

**Звіт про рух грошових коштів
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року (продовження)
(у тисячах українських гривень)**

	Приміт- ки	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2015 року
Рух грошових коштів від фінансової діяльності			
Погашення коштів, отриманих від інших фінансових установ		-	(3,896,199)
Переуступлення зобов'язань за залученими коштами		-	1,368,448
Погашення субординованого боргу		(768,307)	(3,972,425)
Надходження від випуску звичайних акцій		-	3,708,531
Чисте вибуття грошових коштів від фінансової діяльності		(768,307)	(2,791,645)
Вплив змін курсів іноземних валют на грошові кошти та їх еквіваленти		273,705	655,951
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		901,013	(277,894)
ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ, на початок року	12	3,091,564	3,369,458
ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ, на кінець року	12	3,992,577	3,091,564

Затверджено до випуску керівництвом ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП Банк» та підписано від його імені:

Тамаш Хак-Ковач
Голова Правління

24 березня 2017 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

24 березня 2017 року

Примітки, надані на сторінках 9-67, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація про діяльність у 2016 році

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк» (надалі – «Банк») є банком зі 100% іноземним капіталом. 1 червня 2006 року було підписано угоду про продаж 100% акцій Банку угорському Відкритому акціонерному товариству «Національний Ощадний і Комерційний Банк» (надалі – «OTP Bank Plc.»). Дозвіл Антимонопольного Комітету України було отримано 15 серпня 2006 року. Згідно з рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 2 жовтня 2006 року № 266 OTP Bank Plc. також отримав дозвіл Національного банку України на придбання 100% акціонерного капіталу Банку.

7 листопада 2006 року до державного реєстру банків здійснено запис про реєстрацію редакції статуту Закритого акціонерного товариства «ОТП Банк» у зв'язку зі зміною назви Банку з Акціонерний комерційний банк «Райффайзенбанк Україна» на Закрите акціонерне товариство «ОТП Банк». Дана подія відбулась після завершення процедури придбання OTP Bank Plc. Акціонерного комерційного банку «Райффайзенбанк Україна», що був заснований на підставі Договору про створення та діяльність Акціонерного комерційного банку «Райффайзенбанк Україна» від 13 листопада 1997 року та рішення Установчих зборів Банку від 28 листопада 1997 року.

На виконання вимог Закону України «Про акціонерні товариства» від 17 вересня 2008 року (зі змінами) та у відповідності з рішенням Загальних зборів акціонерів від 23 квітня 2009 року (Протокол №53) Закрите акціонерне товариство «ОТП Банк» змінило своє найменування на ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк».

Юридична адреса та місцезнаходження Банку: Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилянська, 43.
Країна реєстрації – Україна.

Банк у своїй діяльності керується Законами України «Про банки та банківську діяльність», «Про акціонерні товариства», «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, іншим чинним законодавством України, а також нормативно-правовими актами Національного банку України та інших органів виконавчої влади.

Учасники (акціонери) Банку. Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року єдиним акціонером Банку виступає OTP Bank Plc., юридична особа за законодавством Угорщини, розташована за адресою: Угорщина, 1051, м. Будапешт, вул. Надор, 16.

Материнський банк OTP Bank Plc. є універсальним банком з повним спектром послуг для корпоративних і приватних клієнтів. OTP Group є провідною фінансовою групою на угорському банківському ринку, яка надає послуги в сфері страхування, нерухомості, факторингу, лізингу та управління інвестиційними та пенсійними фондами.

OTP Bank Plc. був заснований в 1949 році як державний ощадний банк. Наприкінці 1990 року банк було реорганізовано в публічну компанію з обмеженою відповідальністю та перейменовано у Національний Ощадний і Комерційний банк. Після приватизації, що розпочалася в 1995 році, частка держави в капіталі банку зменшилась до однієї привілейованої («золотої») акції. Наразі більшою частиною акцій банку володіють вітчизняні та іноземні інвестори – приватні та інституційні.

Організаційна структура Банку. Банк здійснює свою діяльність за допомогою регіональної мережі, що складається із 85 безбалансових операційних відділень (2015: 85 відділень) (на базі чотирьох з них працюють регіональні дирекції, зареєстровані Національним банком України), та регіональної дирекції Київського регіону, створеної в організаційній структурі Головного офісу Банку. Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року кількість працівників Банку становить 3,358 осіб. (2015: 3,344 осіб)

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація про діяльність у 2016 році (продовження)

Ліцензії та дозволи Банку. На підставі ліцензії Національного банку України № 191 від 5 жовтня 2011 року Банк надає повний спектр банківських послуг.

Відповідно до чинного законодавства і на підставі відповідних ліцензій Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Банк може здійснювати депозитарну діяльність зберігача цінних паперів та професійну діяльність на фондовому ринку з торгівлі цінними паперами: брокерську діяльність, дилерську діяльність та андерайтинг. Банк не здійснює діяльність у сфері матеріального виробництва, торгівлі, страхування, крім виконання функцій страхового посередника. Банк є повним учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Результати роботи Банку в 2016 році викладені в примітках до цієї фінансової звітності.

2. Операційне середовище

Протягом останніх років Україна знаходилась у стані політичних та економічних потрясінь. Крим, автономна республіка у складі України, був фактично анексований Російською Федерацією. У 2016 році продовжувався збройний конфлікт у деяких районах Луганської та Донецької областей. Ці події призвели до зростання рівня інфляції, девальвації національної валюти щодо основних іноземних валют, зменшення ВВП, неліквідності та волатильності фінансових ринків. У січні 2016 року набула чинності угода про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС. У результаті Російська Федерація запровадила торгове ембарго або імпорتنі мита на основні українські продукти експорту. У відповідь Україна запровадила аналогічні заходи до російської продукції.

У 2016 році середній рівень інфляції становив 13.9% у порівнянні із 48.7% у 2015 році. Незважаючи на те що сукупний рівень інфляції в Україні за три останні роки незначно перевищував 100%, керівництво вважає, що українська економіка не є гіперінфляційною в зв'язку з уповільненням темпу інфляції протягом 2016 року та відсутності якісних характеристик гіперінфляційного економічного середовища.

Економічна ситуація почала стабілізуватись у 2016 році, що призвело до зростання ВВП приблизно на 1% і стабілізації української гривні. Це дозволило Національному банку України послабити деякі валютні обмеження, запроваджені протягом 2014-2015 років, включно зі зменшенням обов'язкової частки продажу валютних надходжень до 65% і дозволом здійснювати виплату дивідендів закордон. Однак, дію деяких інших обмежень було подовжено. Для підтримки економіки необхідне істотне зовнішнє фінансування. Протягом 2015 та 2016 років Україна отримала перші транші за механізмом розширеного фінансування («МРФ»), узгодженим із МВФ. Подальша стабілізація економічної та політичної ситуації залежить, великою мірою, від успіху українського уряду, при цьому подальший розвиток економічної та політичної ситуації наразі складно передбачити.

3. Основні принципи облікової політики

Заява про відповідність. Дана фінансова звітність Банку була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі – «МСФЗ»), прийнятих Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (надалі – «РМСБО»), та тлумачень, випущених Комітетом з тлумачень Міжнародної фінансової звітності (надалі – «КТМФЗ»).

Дана фінансова звітність представлена у тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше.

Дана фінансова звітність була підготовлена за методом історичної собівартості, за винятком оцінки за справедливою вартістю певних фінансових інструментів відповідно до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку (надалі – «МСБО») 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» (надалі – «МСБО 39»).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Банк веде свій бухгалтерський облік згідно з українським законодавством. Дана фінансова звітність була підготовлена на основі бухгалтерських записів, які Банк веде у відповідності до нормативно-правових актів Національного банку України, та містить коригування, необхідні для подання фінансової звітності згідно з МСФЗ.

Ці коригування фінансової звітності включають певні зміни класифікації з метою відображення економічної сутності відповідних операцій, включаючи зміну класифікації активів та зобов'язань, доходів та витрат у відповідних статтях фінансової звітності.

Безперервна діяльність. Фінансова звітність була підготовлена на основі припущення, що Банк здатний продовжувати свою діяльність на безперервній основі у найближчому майбутньому. Керівництво та акціонери мають намір і в подальшому розвивати діяльність Банку в Україні. На думку керівництва, застосування припущення щодо здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі є адекватним, враховуючи належний рівень достатності капіталу, наміри акціонерів надавати підтримку Банку, а також історичний досвід, який свідчить, що короткострокові зобов'язання будуть рефінансовані у ході звичайної господарської діяльності.

Функціональна валюта. Позиції, включені в фінансову звітність Банку, виражені у валюті, що найкращим чином відповідає економічній сутності подій та умов, що стосуються Банку («функціональна валюта»). Функціональною валютою даної фінансової звітності є українська гривня. Всі значення заокруглені до цілих тисяч гривень, якщо не вказано інше.

Взаємозалік. Фінансові активи та зобов'язання згортаються, а в звіті про фінансовий стан відображається згорнутий залишок, якщо Банк має юридичне право здійснювати залік відображених у звіті про фінансовий стан сум та має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та погасити зобов'язання одночасно. Доходи і витрати не згортаються у звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи, за виключенням тих випадків, коли це вимагається або дозволяється МСФЗ або відповідним тлумаченням, при цьому такі випадки окремо розкриваються в обліковій політиці Банку. При обліку передачі фінансового активу, яка не веде до припинення визнання такого активу, Банк не згортає переданий актив та пов'язане з ним зобов'язання.

Основні положення облікової політики представлені нижче.

Визнання та оцінка фінансових інструментів. Банк визнає фінансові активи та зобов'язання у своєму звіті про фінансовий стан тоді, коли він стає стороною контрактних зобов'язань стосовно даного інструменту. Операції зі звичайного придбання та реалізації фінансових активів та зобов'язань визнаються з використанням обліку за датою розрахунку. Усі інші операції з придбання або продажу фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

Згідно з положеннями МСБО 39, фінансові активи класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, кредити клієнтам і дебіторська заборгованість, інвестиції, утримувані до погашення, або наявні для продажу.

Фінансові активи та зобов'язання первісно визнаються за справедливою вартістю плюс, у випадку, якщо фінансовий актив чи фінансове зобов'язання визнаються не за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибутки або збитки, понесені витрати на проведення операції, які безпосередньо стосуються придбання або випуску даного фінансового активу або зобов'язання.

В подальшому фінансові активи та зобов'язання відображаються за справедливою вартістю, первісною вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації.

Облікова політика щодо подальшої переоцінки фінансових інструментів розкривається нижче у відповідних підрозділах основних принципів облікової політики.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Основні методи оцінки фінансових інструментів

Справедлива вартість. Визначається як ціна, яка була б отримана у результаті продажу активу або сплачена у результаті передачі зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки, незалежно від того, чи ця ціна безпосередньо спостерігається на ринку або оцінена із використанням іншої методики оцінки. Під час оцінки справедливої вартості активу або зобов'язання Банк бере до уваги характеристики відповідного активу або зобов'язання так, якби учасники ринку враховували ці характеристики під час визначення ціни активу або зобов'язання на дату оцінки. Справедлива вартість для цілей оцінки та/або розкриття у цій фінансовій звітності визначається на такій основі, за виключенням операцій оренди, які входять у сферу застосування МСБО 17 «Оренда», та оцінок, які мають певну схожість зі справедливою вартістю, але не є справедливою вартістю, такі як чиста вартість реалізації згідно з МСБО 2 «Запаси» або вартість під час використання згідно з МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Окрім того, для цілей фінансової звітності оцінки справедливої вартості розподіляються за категоріями на Рівні 1, 2 або 3 у залежності від того, наскільки вхідні дані, використані для оцінок справедливої вартості, піддаються спостереженню, і важливості таких вхідних даних для оцінки справедливої вартості у цілому, які можна викласти таким чином:

- Вхідні дані Рівня 1 являють собою ціни котирування (без коригування) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких Банк може мати доступ на дату оцінки;
- Вхідні дані Рівня 2 являють собою вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до Рівня 1), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання, прямо або опосередковано; та
- Вхідні дані Рівня 3 являють собою вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі.

Первісна вартість. Це сума сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів, або справедлива вартість інших ресурсів, наданих для придбання активу на дату придбання, яка включає витрати на проведення операції. Оцінка за первісною вартістю застосовується до інвестицій в інструменти капіталу, які не мають ринкових котирувань і справедлива вартість яких не може бути достовірно визначена.

Витрати на проведення операції. Витрати, притаманні придбання, випуску або вибуттю фінансового активу чи зобов'язання і які не були б понесені, якби операція не відбулася. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими інструментами, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість. Це сума, за якою фінансовий актив чи зобов'язання оцінюється під час первісного визнання, мінус виплати основної суми, плюс нараховані відсотки, плюс (або мінус) накопичена амортизація різниці між первісною вартістю та сумою погашення із застосуванням методу ефективної процентної ставки, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості внаслідок знецінення.

Метод ефективної процентної ставки. Метод обчислення амортизованої вартості фінансового активу або зобов'язання та розподілу процентних доходів чи витрат на відповідний період.

Ефективна процентна ставка – це ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту, або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну, до чистої балансової вартості фінансового активу або зобов'язання.

Прибутки та збитки від подальшої оцінки. Прибуток або збиток в результаті зміни справедливої вартості фінансового інструменту, класифікованого як фінансовий інструмент за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, визнається у прибутку або збитку.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Прибуток або збиток від зміни справедливої вартості фінансового активу, наявного для продажу, визнається безпосередньо в інших сукупних доходах (за винятком збитків від зменшення корисності і прибутків та збитків від курсових різниць по боргових фінансових інструментах, наявних для продажу) до моменту припинення визнання цього активу, коли кумулятивний прибуток або збиток, що раніше був визнаний в інших сукупних доходах, визнається у прибутку або збитку. Проценти, пов'язані з фінансовим активом, наявним для продажу, визнаються у прибутку або збитку у тому періоді, в якому вони були зароблені, і розраховуються за методом ефективної процентної ставки.

Прибуток або збиток від фінансових активів та зобов'язань, відображених за амортизованою вартістю, визнається у прибутку або збитку періоду, в якому відбувається припинення визнання фінансового активу чи зобов'язання або зменшується його корисність.

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи. Фінансовий актив (або, коли застосовується, частина фінансового активу або частина групи аналогічних фінансових активів) припиняє визнаватися, коли:

- припиняють свою дію контрактні права на отримання грошових потоків від даного фінансового активу;
- Банк передав свої права на отримання грошових потоків від активу або зберіг право на отримання грошових потоків від активу, але взяв на себе зобов'язання сплатити їх у повному обсязі без суттєвої затримки третій стороні на основі договору про передачу; та
- Банк або (а) передав усі істотні ризики та винагороди від володіння активом, або (б) не передав і не зберіг усі істотні ризики та винагороди від володіння активом, а передав контроль над активом.

Фінансовий актив припиняє визнаватися, коли він був переданий і така передача відповідає критеріям припинення визнання. Передача вимагає, щоб Банк або: (а) передав контрактні права на отримання грошових потоків від даного активу; або (б) зберіг право на отримання грошових потоків від активу, але взяв на себе зобов'язання сплатити їх третій стороні. Після такої передачі Банк здійснює оцінку того, наскільки він зберіг ризики та винагороди від володіння переданим активом. Якщо усі істотні ризики та винагороди були збережені, актив залишається у звіті про фінансовий стан. Якщо усі істотні ризики та винагороди були передані, актив припиняє визнаватися. Якщо усі істотні ризики та винагороди не були ні збережені, ні передані, Банк здійснює оцінку на предмет того, чи зберіг він контроль над цим активом. Якщо він не зберіг контролю над активом, то такий актив припиняє визнаватися. У випадках, коли Банк зберігає контроль над активом, він продовжує визнавати його пропорційно до своєї участі у даному активі.

Фінансові зобов'язання. Фінансове зобов'язання припиняє визнаватися, коли воно виконане, анульоване або минає строк його дії.

У випадку, коли існує фінансове зобов'язання замінюється на інше від того самого кредитора на суттєво інших умовах, або в умови існуючого зобов'язання вносяться істотні коригування, то така заміна або коригування вважаються припиненням визнання первісного зобов'язання та визнанням нового зобов'язання, а різниця відповідної балансової вартості визнається у звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та рахунки у Національному банку України для цілей складання звіту про фінансовий стан включають готівку в касі та залишки на кореспондентських та строкових депозитних рахунках у Національному банку України. Для цілей складання звіту про рух грошових коштів та їх еквівалентів включають активи, які можуть бути вільно конвертовані у відповідну суму грошових коштів протягом короткого періоду часу, а саме: готівку в касі, необмежені у використанні залишки на кореспондентських рахунках у Національному банку України, кошти, розміщені в банках, та угоди зворотнього продажу з первісним строком погашення до 90 днів, за виключенням гарантійних депозитів та інших обмежених у використанні залишків на рахунках. При складанні звіту про рух грошових коштів сума обов'язкового мінімального резерву, який депонується у Національному банку України, не включається до еквівалентів грошових коштів через існуючі обмеження щодо його використання.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Кошти в банках. У процесі звичайної діяльності Банк надає кошти або розміщує депозити в інших банках на різні строки. Кошти, надані банкам з фіксованими термінами погашення, згодом оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Кошти, які не мають фіксованих термінів погашення, обліковуються за амортизованою вартістю відповідно до очікуваних дат погашення таких активів. Суми, розміщені в банках, обліковуються за вирахуванням будь-якого резерву на покриття збитків від знецінення.

Кредити клієнтам. Кредити клієнтам являють собою фінансові активи, які не є похідними фінансовими інструментами, з фіксованими або такими, що можуть бути визначені, платежами, які не котируються на активному ринку, за виключенням активів, які класифікуються як інші категорії фінансових активів.

Кредити клієнтам первісно визнаються за справедливою вартістю з урахуванням відповідних витрат на проведення операції, які безпосередньо стосуються придбання або створення таких фінансових активів. У випадку, коли справедлива вартість наданої компенсації відрізняється від справедливої вартості кредиту, наприклад, якщо кредит наданий за ставкою, нижчою за ринкову, різниця між справедливою вартістю наданої компенсації та справедливою вартістю кредиту визнається у звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи. У подальшому кредити відображаються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Кредити клієнтам, відображаються за вирахуванням будь-якого резерву на покриття збитків від знецінення.

Списання кредитів. Кредити списуються за рахунок резерву на покриття збитків від знецінення у випадку неможливості їх повернення, включаючи випадки вилучення забезпечення за неплатежі. Кредити списуються після того, як керівництво використало усі наявні у нього можливості для повернення суми заборгованості перед Банком, та після того, як Банк реалізував все заставне майно, яке є у нього в наявності, і суд прийняв відповідне рішення. Подальше відшкодування раніше списаних сум включається до складу інших доходів.

Реструктуризація кредитної заборгованості. Проводиться Банком по можливості, замість звернення щодо стягнення застави, з метою запобігання погіршенню якості кредитного портфелю та створення сприятливих умов для виконання боргових зобов'язань позичальниками.

Реструктуризація передбачає використання наступних методів у різних комбінаціях та послідовності, до яких відносяться: зміна графіку погашення основної суми та процентів по кредиту; зміна номінальної процентної ставки за кредитом; зміна кінцевої дати погашення кредиту (продовження); капіталізація простроченої суми по кредиту; капіталізація строкових та прострочених відсотків; зміна валюти кредитної заборгованості; переуступка або переведення заборгованості по кредиту.

При проведенні реструктуризації однією з головних вимог є дотримання принципу незмінності дохідності (правило рівності NPV*), згідно якого дохідність кредитної операції до та після реструктуризації повинна залишатися на незмінному рівні. За умови дотримання зазначеного принципу зміна графіку та форми погашення кредиту (у т.ч. надання відстрочення терміну погашення), а також зміна номінальної процентної ставки не призводять до коригування балансової вартості кредитної заборгованості при реструктуризації. Керівництво постійно аналізує реструктуризовані кредити, щоб переконатися та оцінити можливість здійснення позичальниками майбутніх платежів по процентах та основній сумі заборгованості за кредитом.

Непродуктивні кредити. Кредитам надається статус непродуктивних, коли не виконуються зобов'язання із виплати процентів або основної суми кредиту і подальше відшкодування процентних доходів є сумнівним. Керівництво Банку приймає рішення щодо надання кредиту статусу непродуктивного і початку процесу його відшкодування у судовому порядку.

* NPV (Net Present Value) – чиста приведена вартість (амортизована вартість) фінансового інструменту, обчислена за методом ефективної процентної ставки.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Договори РЕПО і зворотного РЕПО. Цінні папери, продані за угодами про зворотний викуп («РЕПО»), обліковуються як забезпечені операції фінансування, при цьому цінні папери, продані за договорами РЕПО, продовжують відображатися у звіті про фінансовий стан, а зобов'язання контрагента включається до сум виплат за операціями РЕПО у складі депозитів і залишків коштів в інших банках або поточних рахунків і депозитів клієнтів залежно від ситуації. Різниця між ціною продажу і ціною зворотного викупу являє собою витрати на виплату процентів і визнається у прибутку або збитку протягом строку дії угоди про зворотний викуп за методом ефективної процентної ставки. Цінні папери, придбані за угодами про зворотний продаж («зворотне РЕПО»), обліковуються як суми до отримання за операціями зворотного продажу у складі коштів у банках або кредитів клієнтам залежно від ситуації. Різниця між ціною придбання та ціною продажу являє собою процентний дохід і визнається у прибутку або збитку протягом строку дії угоди про зворотний продаж за методом ефективної процентної ставки. Якщо активи, придбані за угодою про зворотний продаж, продаються третім особам, зобов'язання щодо повернення цінних паперів обліковується як зобов'язання і оцінюється за справедливою вартістю.

Резерв на покриття збитків від знецінення фінансових активів. Банк обліковує збитки від знецінення фінансових активів, коли існує об'єктивне свідчення того, що фінансовий актив або група фінансових активів знецінились. Збитки від знецінення фінансових активів, які відображаються за амортизованою вартістю, визначаються як різниця між балансовою вартістю та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків (без урахування майбутніх кредитних збитків), які дисконтовані за первісною ефективною процентною ставкою для фінансового активу. За фінансовими активами, забезпеченими заставою, розрахунок теперішньої вартості майбутніх потоків відображає грошові потоки, що можуть виникнути в результаті звернення стягнення на предмет застави незалежно від ймовірності звернення стягнення на предмет застави.

Якщо у подальшому періоді сума збитку від знецінення зменшується, і це зменшення можна об'єктивно віднести до події, яка відбувається після визнання знецінення, то раніше визнаний збиток від знецінення сторнується.

Визначення суми збитків від знецінення відбувається на основі аналізу ризику фінансових активів та відображає суму, яка, на думку керівництва, достатня для покриття понесених збитків. Резерви створюються у результаті індивідуальної оцінки ризику фінансових активів, які окремо являють собою суттєві суми, та індивідуальної або колективної (групової) оцінки фінансових активів, суми яких окремо не є суттєвими.

Майбутні грошові потоки в групі фінансових активів, які оцінюють на колективній основі на предмет знецінення, розраховуються на основі передбачених договорами грошових потоків від активів та досвіду керівництва стосовно змін суми простроченої заборгованості позичальників, об'єднаних у групи на основі схожих характеристик кредитного ризику. З метою визначення того, яка сума відшкодування може бути отримана за групою фінансових активів з урахуванням накопиченого досвіду, історичні дані коригуються на існуючі умови, які не враховувались у попередніх періодах, а умови, які існували в минулому і які не існують на даний момент, виключаються.

Збитки від знецінення визнаються у складі прибутку або збитку по мірі їх виникнення у результаті однієї або декількох подій, що настали після первісного визнання активу («збиткових подій»), а загальна сума збитків від знецінення вираховується із суми активів, відображеної у звіті про фінансовий стан. Фактори, які Банк враховує при визначенні того, чи є об'єктивні свідчення понесення збитку від знецінення фінансових активів, включають інформацію щодо показників ліквідності та платоспроможності, рівня операційного та фінансового ризику діяльності позичальників, порушення умов договору щодо сплати процентів та основної суми боргу, ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації, рівні та тенденції непогашення у строк за аналогічними фінансовими активами, загальнодержавні та місцеві економічні тенденції та умови, а також справедливую вартість забезпечення і гарантій. Ці та інші фактори, окремо або разом, на думку керівництва, надають об'єктивні свідчення того, що збиток від знецінення фінансового активу або групи фінансових активів був понесений. Основними критеріями, які враховуються при визначенні знецінення фінансових активів, є їх прострочений статус та можливість реалізації відповідного забезпечення.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Для фінансових активів, які відображаються за собівартістю, збитки від знецінення визначаються як різниця між балансовою вартістю фінансового активу і теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків, дисконтованих за поточною ринковою ставкою прибутку для аналогічного фінансового активу. Такі збитки від знецінення не сторнуються.

Банк обліковує збитки від знецінення фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю з використанням рахунку резерву, а фінансові активи, які оцінюються за собівартістю, шляхом прямого списання.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Банк бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, в тому числі, зобов'язання з надання кредитів, зобов'язання, пов'язані з виданими фінансовими гарантіями, акредитивами тощо. Фінансові гарантії являють собою зобов'язання здійснити виплати в якості компенсації збитку, що виникає у випадку неспроможності клієнта виконати свої зобов'язання перед третіми особами за первісними або модифікованими умовами боргового зобов'язання. Видані фінансові гарантії первісно визнаються за справедливою вартістю, яка підтверджується сумою отриманої комісії. У подальшому вони оцінюються за вартістю, більшою із: а) суми, визнаної як оціночні витрати, необхідні для погашення зобов'язання, визначені згідно з МСБО 37 «Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи» або б) первісно визнаної суми отриманої комісії за вирахуванням накопиченої амортизації, визнаної у доходах за прямолінійним методом, в залежності від того, яка із вказаних сум є більшою. Зобов'язання з кредитування, як зобов'язання надати кредит на визначених умовах, оцінюються відповідно до МСБО 37 «Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи».

Інвестиції, наявні для продажу. Інвестиції, наявні для продажу, є непохідними фінансовими активами, які визначені як наявні для продажу або не класифіковані як (а) кредити та дебіторська заборгованість, (б) утримувані до погашення, або (в) фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибуток або збиток.

Інвестиції, наявні для продажу, являють собою інвестиції у боргові інструменти та капітал, які передбачається утримувати протягом невизначеного періоду часу, і які можуть бути продані для покриття потреб ліквідності, або внаслідок змін процентних ставок та ринкових цін. Такі інвестиції обліковуються за справедливою вартістю. Прибутки або збитки від переоцінки інвестицій, наявних до продажу, до справедливої вартості відображаються у інших сукупних доходах, за виключенням збитків від знецінення, до тих пір, поки вони не будуть реалізовані, тоді кумулятивний прибуток або збиток, первісно визнаний в інших сукупних доходах, виключається з капіталу та відноситься на прибуток або збиток за рік. При цьому процентні доходи, розраховані за методом ефективної процентної ставки, відображаються у складі прибутку або збитку.

Для визначення справедливої вартості інвестицій, наявних для продажу, Банк використовує ринкові котирування. Якщо активний ринок для таких інвестицій відсутній, Банк визначає справедливую вартість, використовуючи методи оцінки. Методи оцінки включають використання останньої інформації про останні ринкові операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, посилення на поточну справедливу вартість іншого, практично ідентичного інструменту, дисконтування грошових потоків та інші відповідні методи.

У разі наявності методу оцінки, який зазвичай використовують учасники ринку для визначення ціни даного інструменту, та коли існують підтвердження, що цей метод забезпечує достовірне визначення цін, одержаних при фактичному проведенні ринкових операцій, Банк застосовує цей метод.

Коли існують об'єктивні свідчення того, що інвестиції, наявні для продажу, знецінилися, кумулятивний збиток, який раніше був визнаний у складі інших сукупних доходів, вилючається із капіталу і визнається у складі прибутку або збитку. При цьому кумулятивний збиток розраховується як різниця між вартістю придбання (зменшена на суму виплат основного боргу та амортизації) та поточною справедливою вартістю, зменшеною на збитки від знецінення, визнані в прибутку або збитку.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Сторнування збитків від знецінення боргових інструментів, яке можна об'єктивно віднести до події, яка сталася після знецінення, визнаного у складі прибутку або збитку, відображається у звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи за період. Сторнування збитків від знецінення інструментів капіталу у звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи не здійснюється.

Інвестиції, утримувані до погашення. Це непохідні фінансові активи, які мають визначені або фіксовані суми платежів та фіксовані дати погашення, які Банк має безсумнівний намір та здатність утримувати до їх погашення. Інвестиції, утримувані до погашення, оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки процента, за вирахуванням будь-якого знецінення.

Якщо Банк змушений був продати або змінити класифікацію більшої за несуттєву частку утримуваних до погашення інвестицій до закінчення терміну погашення (за виключенням певних спеціальних обставин), то уся категорія втрапить своє значення і їй необхідно перекласифікувати до інвестицій, наявних для продажу. Більше того, Банку буде заборонено класифікувати будь-які фінансові активи як утримувані до погашення протягом наступних двох років.

Кошти банків та інших фінансових установ, рахунки клієнтів та субординований борг. Кошти банків та інших фінансових установ, рахунки клієнтів та субординований борг первісно визнаються за справедливою вартістю. У подальшому суми таких зобов'язань відображаються за амортизованою вартістю, а будь-яка різниця між чистими надходженнями та вартістю погашення визнається у звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи протягом періоду дії відповідних запозичень із використанням методу ефективної процентної ставки.

Основні засоби та нематеріальні активи. Основні засоби та нематеріальні активи відображаються за первісною історичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого визнаного збитку від знецінення.

Історична вартість основних засобів складається з їх первісної вартості з урахуванням усіх витрат, пов'язаних з придбанням, доставкою, монтажем і введенням в експлуатацію зазначених активів.

Усі нематеріальні активи Банку мають кінцевий термін використання і включають переважно програмне забезпечення та ліцензії на право користування програмними продуктами.

Сума амортизації нараховується на балансову вартість основних засобів та нематеріальних активів з метою поступового списання активів протягом очікуваного строку їх корисного використання. Вона розраховується з використанням прямолінійного методу за такими встановленими річними ставками:

Будівлі та інша нерухомість	2%-5%
Транспортні засоби	16.7%
Меблі	5.9%-10%
Інше офісне обладнання	10%-33%
Комп'ютерне обладнання	20%-33%
Системи безпеки та діагностики	12.5%
Нематеріальні активи	3.33%-100%

В 2016 році строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів переглядалися, але не були змінені в порівнянні з минулим роком.

Покращення орендованого майна амортизується протягом строку дії оренди або терміну корисного використання відповідного орендованого активу, в залежності від того, який з них коротший. Витрати на ремонт та відновлення активів нараховуються у тому періоді, в якому вони понесені, та включаються до статті операційних витрат, якщо вони не підлягають капіталізації.

Витрати на поліпшення об'єктів основних засобів, що призводять до збільшення первісно очікуваних вигід від їх використання, збільшують первісну або переоцінену вартість цих об'єктів. Витрати на ремонт та обслуговування основних засобів визнаються в періоді їх здійснення в складі витрат Банку.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Об'єкт основних засобів та матеріальних активів припиняє визнаватися після вибуття або коли більше не очікується отримання майбутніх економічних вигід від продовження використання цього активу.

Результат від реалізації основних засобів, який розраховується як різниця між сумою отриманих коштів і балансовою вартістю активів, визнається у звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи.

Незавершене будівництво в обліку відображається за первісною вартістю. Після завершення будівництва активи включаються до класу будівель і споруд за первісною вартістю. Незавершене будівництво не амортизується до того часу, доки актив не буде готовий до використання.

Балансова вартість основних засобів та нематеріальних активів переглядається на кожну звітну дату з метою визначення можливого перевищення балансової вартості над вартістю відшкодування. Якщо балансова вартість активів перевищує очікувану вартість відшкодування, вона знижується до вартості відшкодування.

Сума відшкодування являє собою більшу з двох величин: справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж та вартості при використанні. Знецінення визнається у відповідному періоді та включається до статті операційних витрат. Після визнання збитку від знецінення, амортизація основних засобів та нематеріальних активів систематично коригується в майбутніх періодах з метою врахування переглянутої балансової вартості активів, за вирахуванням їхньої ліквідаційної вартості (якщо така існує), протягом залишку терміну їх корисного використання.

Інвестиційна нерухомість. Необоротні активи класифікуються як інвестиційна нерухомість, якщо вони є нерухомістю (землею, будівлею чи частиною будівлі або їх поєднанням), яка утримується Банком з метою отримання лізингових (орендних) платежів або отримання прибутку від збільшення їх ринкової вартості чи для досягнення обох цілей. Під час первісного визнання інвестиційної нерухомості Банк оцінює та відображає її в бухгалтерському обліку за первісною вартістю, яка включає ціну придбання цієї нерухомості та всі витрати, що безпосередньо пов'язані з її придбанням. Витрати на поточне обслуговування, ремонт та утримання об'єкта інвестиційної нерухомості відносяться на прибуток або збиток під час їх здійснення.

Після первісного визнання об'єкта інвестиційної нерухомості, подальшу його оцінку Банк здійснює за первісною вартістю з урахуванням накопиченої амортизації та втрат від зменшення корисності.

Метод амортизації всіх об'єктів (крім земельної ділянки) – прямолінійний, ставка амортизації – 2%, строк корисного використання – 50 років. Вартість земельної ділянки не підлягає амортизації.

В 2016 році строки корисного використання інвестиційної нерухомості переглядалися, але не були змінені в порівнянні з минулим роком.

Похідні фінансові інструменти. У ході звичайної господарської діяльності Банк укладає різноманітні договори похідних фінансових інструментів, включаючи форвардні договори та свопи, призначені для управління валютним ризиком та ризиком ліквідності, а також для цілей торгівлі. Похідні фінансові інструменти, що використовуються Банком, не призначені для хеджування і не кваліфікуються для обліку хеджування. Похідні фінансові інструменти первісно відображаються за справедливою вартістю на дату укладення договору і в подальшому переоцінюються до справедливої вартості на кожну звітну дату. Похідні фінансові інструменти відображаються як активи, коли їхня справедлива вартість має позитивне значення, і як зобов'язання, коли від'ємне. Похідні фінансові інструменти включаються до складу інших активів або інших зобов'язань у звіті про фінансовий стан. Прибутки та збитки, які виникають від цих інструментів, включаються до складу інших доходів у звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи.

Оподаткування. Витрати з податку на прибуток представляють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Витрати за поточним податком на прибуток базуються на оподаткованому прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від фінансового прибутку до оподаткування, відображеного у звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи, оскільки не включає статей доходів або витрат, які оподатковуються або відносяться на витрати в інші роки, а також виключає статті, які ніколи не оподатковуються і не відносяться на витрати в цілях оподаткування. Витрати Банку за поточними податками розраховуються з використанням податкових ставок, які діяли протягом звітного періоду.

Відстрочений податок на прибуток. Це податок, який, як очікується, повинен бути сплачений або відшкодований за різницями між балансовою вартістю активів та зобов'язань у фінансовій звітності та відповідною податковою базою, яка використовується при розрахунках оподаткованого прибутку та обліковується за методом балансових зобов'язань. Відстрочені податкові зобов'язання, як правило, визнаються по відношенню до всіх оподатковуваних тимчасових різниць, а відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням ймовірності отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути реалізовані тимчасові різниці, які відносяться на витрати. Такі активи і зобов'язання не визнаються, якщо тимчасові різниці виникають у результаті гудвілу або внаслідок первісного визнання (крім випадків об'єднання компаній) інших активів та зобов'язань у рамках операції, яка не впливає на розмір податкового чи бухгалтерського прибутку.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та зменшується у тій мірі, в якій більше не існує ймовірності того, що буде отриманий оподатковуваний прибуток, якого буде достатньо для повного або часткового відшкодування такого активу.

Відстрочений податок визнається у звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи, крім тих випадків коли він пов'язаний зі статтями, які безпосередньо відносяться до статей капіталу, при цьому відстрочений податок також визнається у складі капіталу.

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання з податку на прибуток взаємно заліковуються та відображаються згорнуто у звіті про фінансовий стан, коли:

- Банк має юридично закріплене право погасити поточні податкові активи з податку на прибуток за рахунок поточних податкових зобов'язань; та
- відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання з податку на прибуток відносяться до податку на прибуток, який стягується одним і тим самим податковим органом з одного і того самого податкового суб'єкта.

В Україні також існують інші податки, якими обкладається діяльність Банку. Ці податки включені як компонент операційних витрат у звіті про прибутки і збитки та інші сукупні доходи.

Умовні активи. Не визнаються у звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках до фінансової звітності у тому випадку, коли існує вірогідність надходження економічних вигод.

Умовні зобов'язання. Не визнаються у звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках до фінансової звітності, за виключенням випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів у результаті погашення є незначною.

Резерви за умовними зобов'язаннями. Визнаються, коли Банк має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, яке виникло у результаті минулих подій, і ймовірно, що для погашення цього зобов'язання потрібне використання ресурсів, які втілюють у собі певні економічні вигоди; причому розмір таких зобов'язань можна достовірно оцінити. Резерви за умовними зобов'язаннями оцінюються у відповідності з МСБО 37 «Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи», який вимагає застосування оцінки та судження керівництва.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Інструменти власного капіталу. Інструмент власного капіталу – це будь-який договір, що підтверджує право на залишкову частку в активах Банку після вирахування всіх його зобов'язань. Інструменти капіталу, випущені Банком, відображаються в сумі надходжень за ними за вирахуванням прямих витрат на їх випуск. Викуп інструментів власного капіталу Банком визнається і віднімається безпосередньо з капіталу. Прибуток або збиток не відображається у звіті про прибутки та збитки при купівлі, продажу, випуску або анулюванні інструментів власного капіталу Банку.

Акціонерний капітал та емісійний дохід. Внески до акціонерного капіталу визнаються за первісною вартістю. Емісійний дохід виникає при перевищенні суми внесених коштів над номінальною вартістю випущених акцій. Прибутки та збитки від реалізації власних акцій відносяться до емісійного доходу.

Дивіденди від простих акцій визнаються у складі капіталу як зменшення капіталу в тому періоді, в якому вони були оголошені. Згідно з МСБО 10 «Події після звітного періоду» дивіденди, які були оголошені після дати балансу, вважаються подією після звітної дати та розкриваються відповідно.

Резерви капіталу. Резерви, відображені у складі капіталу (інших сукупних доходів) у звіті про фінансовий стан Банку, включають резерв переоцінки, який включає зміни справедливої вартості інвестицій, наявних для продажу.

Процентні доходи та витрати. Процентні доходи та витрати визнаються за методом нарахування з використанням ефективної процентної ставки. При списанні (частковому списанні) фінансового активу або групи аналогічних фінансових активів у результаті виникнення збитку від знецінення процентні доходи у подальшому визнаються з використанням процентної ставки, яка використовувалася для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою визначення збитку від знецінення.

Комісійні доходи та витрати. Комісії за надання кредиту разом із відповідними прямими витратами переносяться на майбутні періоди і визнаються як коригування ефективної процентної ставки за кредитом. Комісії за управління кредиту визнаються як дохід після надання таких послуг. Усі інші комісії визнаються після надання відповідних послуг.

Витрати на утримання персоналу. Витрати на заробітну плату, внески до загальнодержавних соціальних фондів, оплачувані щорічні відпустки, виплати за листками непрацездатності, премії, а також негрошові винагороди нараховуються в тому році, у якому відповідні послуги надавалися працівниками. Банк згідно із законодавством України здійснює перерахування внесків (зборів) до таких загальнодержавних соціальних фондів: пенсійного, соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття та соціального страхування від нещасних випадків.

Кошти, що перераховуються до загальнодержавних соціальних фондів, визнаються витратами Банку в міру їх здійснення. В складі витрат на утримання персоналу відображаються витрати на формування резервів на оплату відпусток та виплату премій. Банк не має жодних інших зобов'язань за виплатами після звільнення працівників або інших істотних виплат, які потребують нарахування.

Операції з іноземною валютою. Фінансова звітність Банку представлена в українській гривні, валюті основного економічного середовища, в якому веде свою операційну діяльність Банк (функціональній валюті). Монетарні активи та зобов'язання, виражені у валютах, які відрізняються від функціональної валюти Банку (іноземних валютах), перераховуються в українську гривню за відповідними офіційними курсами обміну валют, які діють на звітну дату.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Балансові активи та зобов'язання в іноземній валюті відображаються у звіті про фінансовий стан за офіційним курсом, що діяв на дату їх виникнення, та переоцінюються за курсом на звітну дату. Доходи і витрати в іноземній валюті відображаються за офіційним курсом, що діяв на дату їх виникнення, а не на дату розрахунків, а при застосуванні касового методу – за курсом на день розрахунку. Усі отримані прибутки та збитки, які виникають у результаті такого перерахування, включаються до складу чистого прибутку/(збитку) від операцій з іноземною валютою.

Курси обміну валют. Офіційні курси гривні до іноземних валют станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років, які використовував Банк при підготовці даної фінансової звітності, представлені таким чином:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Гривня/1 долар США	27.190858	24.000667
Гривня/1 євро	28.422604	26.223129
Гривня/1 швейцарський франк	26.528471	24.249241

Звітність за сегментами. Банк виділяє наступні операційні сегменти своєї діяльності: сегмент казначейських операцій, сегмент корпоративного бізнесу, сегмент середнього та малого бізнесу, сегмент роздрібного бізнесу та інші операції.

Нові і переглянуті прийняті МСФЗ. У поточному році такі нові і переглянуті стандарти та тлумачення були прийняті до застосування:

- Поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність», МСФЗ 12 «Розкриття інформації щодо часток в інших підприємствах» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» (2011) – Інвестиційні підприємства: застосування виключення щодо консолідації;
- Поправки до МСФЗ 11 «Спільна діяльність» – Облік операцій придбання часток у спільній діяльності;
- Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» – Ініціатива щодо розкриття інформації;
- Поправки до МСБО 16 «Основні засоби» та МСБО 38 «Нематеріальні активи» – Роз'яснення щодо застосування прийнятих методів обліку зносу та амортизації;
- Поправки до МСБО 16 «Основні засоби» та МСБО 41 «Сільське господарство» – Сільське господарство: плодоносні рослини;
- МСФЗ 14 «Відстрочені рахунки тарифного регулювання»;
- Поправки до МСБО 27 «Окрема фінансова звітність» – Застосування методу участі в капіталі в окремій фінансовій звітності;
- Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2012-2014 років.

Прийняття до застосування поправок до стандартів не завдало жодного впливу на фінансовий стан або показники діяльності Банку, відображені у фінансовій звітності, і не призвели до будь-яких змін в обліковій політиці Банку та сумах, відображених за поточний або попередні роки.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Банк не застосовував таких нових і переглянутих МСФЗ, які були випущені, але ще не набули чинності:

Стандарти/тлумачення	Набувають чинності для річних облікових періодів, які починаються на або після
Поправки до МСБО 12 «Податок на прибуток» – Визнання відстрочених податкових активів стосовно нереалізованих збитків	1 січня 2017 року
Поправки до МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» – Ініціатива щодо розкриття інформації	1 січня 2017 року
МСФЗ 15 «Доходи від реалізації за договорами з клієнтами» (та Поправки до МСФЗ 15)	1 січня 2018 року
МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»	1 січня 2018 року
Поправки до МСФЗ 2 «Платіж на основі акцій» – Класифікація та оцінка операцій із виплатами на основі акцій	1 січня 2018 року
МСФЗ 16 «Оренда»	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» – Продаж або внесок активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством	Дата набуття чинності не визначена
КТМФЗ 22 «Операції в іноземній валюті та передоплата відшкодування»	1 січня 2018 року
Поправки до МСФЗ 4 «Застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» разом із МСФЗ 4 «Страхові контракти»	1 січня 2018 року
МСБО 40 «Переведення об'єктів інвестиційної нерухомості»	1 січня 2018 року
Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2014-2016 років	1 січня 2017 року

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» (2014). Остаточний варіант МСФЗ 9, у якому містяться облікові вимоги до фінансової звітності, замінює МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». У цьому стандарті містяться вимоги з таких питань:

- Класифікація та оцінка. Фінансові активи класифікуються з урахуванням бізнес-моделі, у рамках якої вони утримуються, та у відповідності до характеристики потоків грошових коштів за договором. Варіант МСФЗ 9 2014 року запроваджує категорію «справедливої вартості з переоцінкою через інші сукупні доходи» для певних боргових інструментів. Фінансові зобов'язання класифікуються так само, як і згідно з МСБО 39, однак, існують відмінності у вимогах, які стосуються оцінки власного кредитного ризику підприємства.
- Зменшення корисності. Варіант МСФЗ 9 2014 року запроваджує модель «очікуваного кредитного збитку» для оцінки зменшення корисності фінансових активів, таким чином більше немає необхідності настання кредитної події для визнання кредитного збитку.
- Облік хеджування. Запроваджується нова модель обліку хеджування, призначена для тіснішого узгодження із тим, як підприємства управляють своїми ризиками під час хеджування фінансовими та нефінансовими ризиками.
- Припинення визнання. Вимоги щодо припинення визнання фінансових активів та зобов'язань перенесені із МСБО 39.

МСФЗ 15 «Виручка за контрактами з клієнтами». МСФЗ 15 передбачає застосування єдиної моделі на основі п'яти принципів для усіх договорів із клієнтами.

П'ять компонентів моделі є такими:

- визначення договору з клієнтом;
- визначення зобов'язань щодо виконання у договорі;
- визначення ціни операції;
- розподіл ціни операції на всі зобов'язання, вказані у договорі;
- визнання виручки від реалізації тоді, коли (або як тільки) підприємство виконало всі зобов'язання, зазначені у договорі.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Надаються рекомендації стосовно таких тем, як момент визнання доходів від реалізації, облік змінних компенсацій, витрати на виконання та отримання договорів, а також різні пов'язані питання. Запроваджуються також нові розкриття інформації щодо доходів від реалізації.

МСФЗ 16 «Оренда». МСФЗ 16 «Оренда» визначає оцінку, облік, презентацію та розкриття у звітності за договорами оренди. Стандарт вимагає визнання практично всіх договорів оренди на балансі орендаря відповідно до єдиної моделі обліку, усуваючи відмінності між операційною та фінансовою орендою. Винятком є контракти з терміном дії до 12 місяців та контракти з низьким значенням базового активу. Облік орендодавцем при цьому залишається практично незмінним до МСБО 7, зберігаючи поділ на операційну і фінансову оренду.

Наразі керівництво здійснює оцінку впливу від прийняття до застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСФЗ 15 «Виручка за контрактами з клієнтами» та МСФЗ 16 «Оренда». Щодо інших стандартів та тлумачень, то, за оцінками керівництва, їх прийняття до застосування у майбутніх періодах не завдасть суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

Сфери застосування істотних суджень керівництва та джерела невизначеності оцінок.

При підготовці фінансової звітності згідно з МСФЗ від керівництва Банку вимагається робити оцінки та припущення, які впливають на відображені суми активів та зобов'язань, розкриття умовних активів та зобов'язань на звітну дату, а також відображених у звітності сум доходів і витрат протягом звітного періоду. Керівництво здійснює свої оцінки та приймає професійні судження на постійній основі. Оцінки та судження керівництва ґрунтуються на історичному досвіді та різних інших факторах, які, на їхню думку, є доцільними в даних обставинах. Незважаючи на те, що оцінки базуються на інформації, яка є у керівництва щодо поточних подій та обставин, фактичні результати можуть відрізнятися від даних оцінок в залежності від різних припущень або умов.

Наступні оцінки та судження вважаються найбільш важливими для відображення фінансового стану Банку:

Інвестиції, утримувані до погашення. Керівництво Банку розглядає інвестиції, утримувані до погашення, в контексті необхідності підтримання ліквідності і вимог до капіталу та підтверджує намір і здатність утримувати ці активи до погашення. Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року балансова вартість інвестицій, утримуваних до погашення, становить 2,605,186 тисяч гривень (Примітка 16).

Резерв на покриття збитків від знецінення активів. Банк здійснює регулярний аналіз наданих кредитів з метою їх оцінки на предмет знецінення. Банк вважає, що облікові оцінки, які пов'язані з резервом на покриття збитків від знецінення кредитів, є основним джерелом невизначеності оцінки, оскільки (а) їм властиві зміни час від часу, тому що припущення щодо потенційних збитків, пов'язаних зі знеціненими кредитами, базуються на останній інформації щодо якості кредитного портфеля, та (б) будь-яка істотна різниця між очікуваними та фактичними збитками Банку вимагатиме від Банку відображення резервів, які можуть мати суттєвий вплив на його фінансову звітність у майбутні періоди.

Банк використовує професійні судження керівництва для оцінки будь-якого збитку від знецінення кредитів у випадках, коли позичальник має фінансові труднощі та в разі наявності у керівництва недостатньої кількості історичних або макроекономічних даних, пов'язаних з аналогічними позичальниками, або прогнозних даних, пов'язаних із бізнесом позичальника. Подібним чином Банк здійснює оцінку змін майбутніх потоків грошових коштів на основі минулих показників діяльності, минулої поведінки клієнта, даних, які піддаються спостереженню, та прогнозів, які вказують на несприятливі зміни у платіжному статусі позичальників у групі, а також загальнодержавних або місцевих економічних умов, які призводять до невиконання зобов'язань щодо активів в даній групі. Керівництво використовує оцінки на основі історичного досвіду збитків щодо активів із характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками знецінення, які є аналогічними для групи кредитів. Банк використовує професійні судження керівництва для коригування спостережених даних для групи кредитів, щоб відобразити поточні обставини, які не знайшли відображення у історичних даних. З огляду на економічну ситуацію, що склалася та, в першу чергу, існуюче законодавство, на думку керівництва Банку, реалізація заставного майна може відбуватися протягом тривалого строку.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Суми резервів на покриття збитків від знецінення фінансових активів у фінансовій звітності визначались на основі внутрішньої моделі для аналізу кредитного ризику та існуючих економічних та політичних умов із застосуванням професійного судження. Відповідно до наявної інформації, Банк відобразив переглянуті оцінки очікуваних майбутніх потоків грошових коштів у своїй оцінці знецінення. Проте, Банк не може передбачити напевне, які зміни в умовах відбудуться в Україні і який вплив такі зміни можуть мати на достатність сум резервів на покриття збитків від знецінення фінансових активів у майбутніх періодах.

Резерви на покриття збитків від фінансових гарантій та інших умовних зобов'язань. Оцінюються у відповідності з МСБО 37 «Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи», який вимагає застосування оцінки та судження керівництва.

Справедлива вартість будівель та споруд, що отримані у якості забезпечення. Вартість будівель та споруд (нерухомості), що отримані у якості забезпечення кредитних операцій, визначається Банком за справедливою вартістю. Оскільки станом на кінець дня 31 грудня 2016 року активний ринок для певних типів будівель та споруд відсутній, а існуючі стандарти та правила оцінки майна не містять алгоритму визначення ринкової вартості в умовах кризових явищ, то фактично, при визначенні вартості заставного майна застосовується оціночна вартість, яка в більшій мірі спирається на професійну думку фахівців з оцінки, ніж на ринкові фактори. Оцінка справедливої вартості нерухомості вимагає формування суджень та застосування припущень щодо порівнянності об'єктів майна та інших факторів. Виходячи з вищенаведеного, резерв під знецінення кредитів може зазнати впливу від застосування оціночної вартості заставного майна в умовах існування кризових явищ або їх наслідків. Облікові оцінки, пов'язані з оцінкою нерухомості в умовах відсутності ринкових цін, які формуються на активному ринку, є основним джерелом виникнення невизначеності оцінки, тому що: (i) їй властива висока мінливість від періоду до періоду, та (ii) визнання зміни оцінок може потенційно мати суттєвий вплив.

Первісне визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Банк здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСБО 39 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими цінами та ставками, використовують професійне судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних фінансових інструментів та операцій з ними, у тому числі аналіз ефективної ставки та параметрів укладених угод.

Податкове законодавство. Внаслідок наявності в українському господарському, зокрема, податковому, законодавстві положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також внаслідок практики, яка склалася в загалом нестабільному економічному середовищі через довільне тлумачення податковими органами різних аспектів економічної діяльності, Банк, можливо, буде змушений визнати додаткові податкові зобов'язання, штрафи та пеню у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на судженні керівництва Банку. Податкові записи залишаються відкритими для перегляду податковими органами протягом трьох років.

Відстрочені податкові активи. Відстрочені податкові активи визнаються для всіх тимчасових різниць, які відносяться на податкові витрати, у тій мірі, в якій існує вірогідність отримання податкового прибутку, за рахунок якого можна реалізувати ці тимчасові різниці, які відносяться на зменшення оподаткованого прибутку. Оцінка такої вірогідності базується на прогнозі керівництва щодо майбутнього оподаткованого прибутку та доповнюється суб'єктивними судженнями.

Інші джерела невизначеності. Незважаючи на здійснення українським урядом низки стабілізаційних заходів, спрямованих на забезпечення ліквідності українських банків та компаній, невизначеність щодо доступу до капіталу та вартості капіталу для Банку та його контрагентів триває і надалі, що може негативно вплинути на фінансовий стан Банку, результати його діяльності та перспективи розвитку.

Керівництво не може достовірно оцінити вплив на фінансовий стан Банку будь-якого подальшого погіршення ситуації з ліквідністю на фінансових ринках та підвищення нестабільності на валютних ринках та ринках капіталу. На думку керівництва, вживаються усі необхідні заходи для підтримки життєздатності та зростання господарської діяльності Банку у поточних умовах.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

4. Чистий процентний дохід до формування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти

Чистий процентний дохід до формування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти, представлений таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2015 року
Процентні доходи		
Процентні доходи за фінансовими активами, відображеними за амортизованою вартістю:		
- процентні доходи за знеціненими активами	440,994	447,821
- процентні доходи за активами, які не знецінені	2,582,955	2,658,395
Процентні доходи за фінансовими активами, відображеними за справедливою вартістю	64,871	16,463
Всього процентних доходів	3,088,820	3,122,679
Процентні доходи за фінансовими активами:		
Процентні доходи за кредитами клієнтам	2,700,972	2,683,180
Процентні доходи за інвестиціями, утримуваними до погашення	289,833	368,954
Процентні доходи за інвестиціями, наявними для продажу	64,871	16,463
Процентні доходи за коштами в банках	33,144	54,082
Всього процентних доходів	3,088,820	3,122,679
Процентні витрати		
Процентні витрати за фінансовими зобов'язаннями, відображеними за амортизованою вартістю:		
Процентні витрати за рахунками клієнтів	(1,153,795)	(1,211,906)
Процентні витрати за субординованим боргом	(38,612)	(173,746)
Процентні витрати за коштами банків та інших фінансових установ	(7,052)	(35,408)
Всього процентних витрат	(1,199,459)	(1,421,060)
Чистий процентний дохід до формування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти	1,889,361	1,701,619

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

5. Резерв на покриття збитків від знецінення, інші резерви

Інформація про рух резервів на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти, була представлена таким чином:

	Кошти в банках	Кредити клієнтам	Інвестиції, наявні для продажу	Всього
31 грудня 2014 року	-	7,974,543	1,605	7,976,148
Формування/(відшкодування) резерву	-	2,032,940	(1,605)	2,031,335
Вплив зміни курсів іноземної валюти	-	2,938,337	-	2,938,337
Списання активів	-	(90,930)	-	(90,930)
Вплив продажу кредитів	-	(509,132)	-	(509,132)
31 грудня 2015 року	-	12,345,758	-	12,345,758
Формування резерву	3,034	741,455	-	744,489
Вплив зміни курсів іноземної валюти	359	1,111,288	-	1,111,647
Списання активів	-	(1,445,769)	-	(1,445,769)
Вплив продажу кредитів	-	(2,831,755)	-	(2,831,755)
31 грудня 2016 року	3,393	9,920,977	-	9,924,370

Інформація про продаж кредитів клієнтам факторинговим компаніям представлена у Примітці 14.

Інформація про рух резервів на покриття збитків від знецінення за іншими операціями була представлена таким чином:

	Інші активи	Гарантії та інші зобов'язання	Всього
31 грудня 2014 року	59,118	101,869	160,987
(Відшкодування)/формування резерву	(258)	103,635	103,377
Вплив зміни курсів іноземної валюти	4,699	3,254	7,953
Списання активів	(13,492)	-	(13,492)
31 грудня 2015 року	50,067	208,758	258,825
Відшкодування резерву	(16,547)	(200,010)	(216,557)
Вплив зміни курсів іноземної валюти	347	8,509	8,856
Списання активів	(1,886)	-	(1,886)
31 грудня 2016 року	31,981	17,257	49,238

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

6. Комісійні доходи і витрати

Комісійні доходи і витрати представлені таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2015 року
Комісійні доходи		
Розрахунково-касові операції з клієнтами	473,355	302,954
Операції з іноземною валютою	194,120	168,011
Операції з пластиковими картками	116,127	158,267
Видані гарантії	41,965	39,734
Кредити надані	31,234	26,064
Комісійні від агентської діяльності	24,496	77,603
Операції з цінними паперами	5,393	4,686
Інші доходи	50,041	30,802
Всього комісійних доходів	936,731	808,121
Комісійні витрати		
Розрахункові операції	(79,051)	(25,617)
Операції з пластиковими картками	(33,166)	(65,450)
Комісійні агентів	(32,406)	(16,331)
Операції з цінними паперами	(304)	(393)
Гарантії отримані	(271)	(95,895)
Інші витрати	(13,513)	(6,393)
Всього комісійних витрат	(158,711)	(210,079)

7. Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою та банківськими металами

Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою та банківськими металами представлений таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2015 року
Торгівельні операції, нетто	141,683	22,627
Курсові різниці, нетто	(83,273)	(1,709,872)
Всього чистого прибутку/(збитку) від операцій з іноземною валютою та банківськими металами	58,410	(1,687,245)

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

8. Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, що відображаються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки або збитки

Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, що відображаються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки або збитки, представлений таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2015 року
Чистий прибуток від операцій з фінансовими активами, класифікованими як утримувані для торгівлі	460,814	834,848
Чистий збиток від операцій з фінансовими зобов'язаннями, класифікованими як утримувані для торгівлі	(393,045)	(988,373)
Всього чистого прибутку/(збитку) від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, що відображаються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки або збитки	67,769	(153,525)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, класифікованими як утримувані для торгівлі:		
Торгівельні операції, нетто	69,118	(148,107)
Зміни ринкової вартості, нетто	(1,349)	(5,418)
Всього прибутку/(збитку) від операцій з фінансовими активами та зобов'язаннями, класифікованими як утримувані для торгівлі	67,769	(153,525)

9. Операційні витрати

Операційні витрати представлені таким чином:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2015 року
Витрати на персонал	488,743	362,401
Обслуговування основних засобів	135,559	127,230
Операційна оренда	118,655	136,789
Професійні послуги	103,867	77,447
Амортизація	93,282	102,804
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	90,366	73,492
Податки та відрахування, пов'язані із заробітною платою	80,156	98,109
Збитки від знецінення інвестиційної нерухомості (Примітка 18)	72,418	17,961
Податки, крім податку на прибуток	28,593	10,978
Збитки від продажу інвестиційної нерухомості	27,282	-
Послуги зв'язку	18,969	22,375
Витрати на рекламу	14,720	7,308
Витрати на безпеку	7,853	8,225
Канцелярські товари	4,449	4,292
Витрати на інкасацію	3,665	3,106
Витрати на відрядження	2,585	2,108
Обробка даних та обслуговування інформаційних систем	2,493	382
Збитки від знецінення основних засобів (Примітка 17)	2,351	6,995
Страховання	1,786	1,663
Представницькі витрати	1,751	1,217
Витрати на професійну підготовку	1,049	102
Збитки від продажу основних засобів та нематеріальних активів	1,021	1,235
Благодійність та спонсорські витрати	895	1,044
Внески на членство у професійних організаціях	352	383
Штрафи та пені	205	2,050
Уцінка майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя, до чистої реалізаційної вартості (Примітка 19)	-	6,020
Інші витрати	97,494	84,421
Всього операційних витрат	1,400,559	1,160,137

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

10. Податок на прибуток

Тимчасові різниці станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років включають:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Тимчасові різниці, які підлягають вирахуванню:		
Резерви на покриття збитків від знецінення	3,074,839	5,523,488
Резерви за зобов'язаннями	12,603	208,758
Основні засоби та нематеріальні активи	136,525	95,824
Інвестиції, наявні для продажу	55,467	-
Невизнані відстрочені податкові активи	-	(2,346,508)
Всього тимчасових різниць, які підлягають вирахуванню	3,279,434	3,481,562
Чисті тимчасові різниці, які підлягають вирахуванню	3,279,434	3,481,562
Чисті відстрочені податкові активи	590,298	626,681
Податкові збитки, перенесені на наступні періоди ¹	130,446	-
Чисті відстрочені активи з податку на прибуток	720,744	626,681

Ставка податку на прибуток у 2016 та 2015 роках становила 18%.

Узгодження витрат з податку на прибуток та облікового збитку за роки, які закінчилися 31 грудня 2016 та 2015 років:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2015 року
Прибуток/(збиток) до оподаткування	868,722	(2,938,349)
Податок за встановленою податковою ставкою	156,370	(528,903)
(Відшкодування) з податку на прибуток за попередній період	-	(1,190)
Ефект від зміни невизнаного відстроченого податкового активу	(422,371)	422,371
Податковий вплив інших постійних різниць	180,599	17,088
Відшкодування з податку на прибуток	(85,402)	(90,634)
Витрати з поточного податку на прибуток	-	20,765
Доходи з відстроченого податку на прибуток	(85,402)	(111,399)
Відшкодування з податку на прибуток	(85,402)	(90,634)
Відстрочені активи з податку на прибуток		
На початок періоду	(626,681)	(515,133)
Податковий вплив змін резерву переоцінки інвестицій, наявних для продажу	(8,661)	(149)
Доходи з відстроченого податку на прибуток	(85,402)	(111,399)
На кінець періоду	(720,744)	(626,681)

¹ Згідно з Податковим кодексом України, податкові збитки, перенесені на наступні періоди, не мають обмежень щодо граничного терміну реалізації.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

11. Прибуток/(збиток) на акцію

	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року	Рік, який закінчився 31 грудня 2015 року
Чистий прибуток/(збиток) за рік	954,124	(2,847,715)
Середньозважена кількість простих акцій в обігу	499,238	312,594
Базисний та розбавлений прибуток/(збиток) на акцію, в українських гривнях	1,911	(9,110)

Протягом 2016 та 2015 років жодних фінансових інструментів, які мають потенційний вплив на акції, в обігу не знаходилося. Базисний прибуток/(збиток) на акцію дорівнює розбавленому прибутку/(збитку) на акцію.

12. Грошові кошти та рахунки у Національному банку України

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Залишки на рахунках в Національному банку України	1,268,236	527,895
Грошові кошти	672,569	483,968
Всього грошових коштів та рахунків у Національному банку України	1,940,805	1,011,863

Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей звіту про рух грошових коштів представлені таким чином:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	1,940,805	1,011,863
Кореспондентські рахунки в банках (Примітка 13):	2,051,772	2,079,701
в Україні	40,091	58,165
в країнах ОЕСР	1,920,076	1,951,384
в інших країнах	91,605	70,152
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	3,992,577	3,091,564

13. Кошти в банках

Кошти в банках представлені таким чином:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Кореспондентські рахунки в банках	2,055,165	2,079,701
Резерви на покриття збитків від знецінення	(3,393)	-
Всього коштів в банках	2,051,772	2,079,701

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

13. Кошти в банках (продовження)

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років Банк не продавав та не надавав в заставу цінні папери, які є об'єктом застави за договорами зворотного продажу (РЕПО).

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років, до складу коштів в банках включені нараховані проценти на суму нуль гривень та нуль гривень, відповідно.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року залишки у двох банках на загальну суму 1,713,824 тисячі гривень індивідуально перевищували 10% капіталу Банку. Станом на кінець дня 31 грудня 2015 року залишки у трьох банках на загальну суму 1,536,972 тисячі гривень індивідуально перевищували 10% капіталу Банку.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років максимальний кредитний ризик за коштами в банках становив 2,051,772 тисячі гривень та 2,079,701 тисячу гривень, відповідно.

Кредитна якість коштів в банках розкрита у Примітці 30.

14. Кредити клієнтам

Кредити клієнтам представлені таким чином:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Кредити юридичним особам та фізичним особам-підприємцям	16,203,543	15,373,149
Іпотечні кредити фізичним особам	4,729,764	6,520,655
Споживчі кредити фізичним особам	3,605,686	3,788,165
Заборгованість за фінансовою орендою	580,514	55,392
Інші кредити фізичним особам	12,963	6,938
Всього кредитів клієнтам до вирахування резерву на покриття збитків від знецінення	25,132,470	25,744,299
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(9,920,977)	(12,345,758)
Всього кредитів клієнтам	15,211,493	13,398,541

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років до складу кредитів клієнтам включені нараховані проценти на суму 965,809 тисяч гривень та 1,349,945 тисяч гривень, відповідно.

Інформацію про рух резервів на покриття збитків від знецінення розкрито у Примітці 5.

Забезпечення кредитів та інші інструменти зменшення кредитного ризику. Розмір та види забезпечення кредитів, що вимагається Банком, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Банк запровадив основні принципи прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки. Основні види отриманої застави включають:

- при кредитуванні фізичних осіб – нерухоме майно житлового призначення та інше нерухоме майно, автомобілі;
- при комерційному кредитуванні – нерухоме майно нежитлового призначення (комерційна нерухомість, інше нерухоме майно, обладнання, запаси та права на них, грошові кошти на депозитних рахунках).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

14. Кредити клієнтам (продовження)

Керівництво Банку здійснює моніторинг ринкової вартості застави. При необхідності Банк здійснює переоцінку її вартості.

Переоцінка вартості заставного майна Банку, за умови суттєвого відхилення від його справедливої вартості, проводиться шляхом: а) визначення ринкової вартості майна незалежними акредитованими оціночними компаніями або співробітниками Банку відповідної фахової кваліфікації; б) індексації вартості для груп майна з подібними технічними характеристиками, призначенням та умовами використання.

Банк не утримує заставу, яку дозволяється продати чи перезаставити у випадку, коли власник застави виконує свої зобов'язання.

Наведена нижче таблиця відображає пропорційну суму кредитів клієнтам, забезпечених заставою, а не справедливую вартість самої застави:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Гарантії	131,998	-
Забезпечені кредити:	13,584,108	13,569,252
Кредити, забезпечені іншою нерухомістю	7,556,750	7,197,457
Кредити, забезпечені житловою нерухомістю	3,423,477	3,966,719
Кредити, забезпечені обладнанням, запасами та правами на них	2,193,932	2,081,462
Кредити, забезпечені грошовими коштами або гарантійними депозитами в Банку	409,949	323,614
Незабезпечені кредити та кредити не покриті заставою	11,416,364	12,175,047
Всього кредитів клієнтам до вирахування резерву на покриття збитків від знецінення	25,132,470	25,744,299
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(9,920,977)	(12,345,758)
Всього кредитів клієнтам	15,211,493	13,398,541

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років значна сума кредитів (99.9% від кредитів клієнтам) надана компаніям, які ведуть свою діяльність в Україні, що представляє собою значну географічну концентрацію в одному регіоні (Примітка 30).

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років Банк надав кредити дев'ятнадцяти групам клієнтів та двадцяти одній групі клієнтів на загальну суму 9,079,861 тисяча гривень та 8,357,684 тисячі гривень, відповідно, сума кожного з яких окремо перевищувала 10% капіталу Банку.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років максимальний кредитний ризик за кредитами клієнтам становив 15,211,493 тисячі гривень та 13,398,541 тисячу гривень, відповідно. Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років максимальний кредитний ризик за умовними кредитними зобов'язаннями та невикористаними кредитними лініями становив 1,773,481 тисячу гривень та 1,784,395 тисяч гривень, відповідно (Примітка 25).

Кредитна якість кредитів клієнтам розкрита в Примітці 30.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

14. Кредити клієнтам (продовження)

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років максимальний кредитний ризик за кредитами клієнтам, що зареєстровані в Криму, Донецькій та Луганській областях, становив:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Кредити клієнтам, що зареєстровані в Донецькій та Луганській областях	1,964,500	2,447,703
Кредити клієнтам, що зареєстровані в Криму	33,025	482,467
Всього кредитів клієнтам, що зареєстровані в Криму, Донецькій та Луганській областях до вирахування резервів	1,997,525	2,930,170
За вирахування резерву на покриття збитків від знецінення кредитів, наданих клієнтам, що зареєстровані в Донецькій та Луганській областях	(1,964,500)	(2,447,703)
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення кредитів, наданих клієнтам, що зареєстровані в Криму	(33,025)	(482,467)
Всього кредитів клієнтам, що зареєстровані в Криму, Донецькій та Луганській областях	-	-

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років максимальний кредитний ризик за умовними кредитними зобов'язаннями та невикористаними кредитними лініями, наданими Банком клієнтам, що зареєстровані в Криму та клієнтам, що зареєстровані в Донецькій та Луганській областях, становив 100 тисяч гривень, 13,055 тисяч гривень та 59 тисяч гривень, 4,870 тисяч гривень, відповідно.

У 2016 році Банк здійснив продаж частини свого кредитного портфелю, вартість до вирахування резерву якого становила 2,947,005 тисяч гривень, за 115,250 тисяч гривень. У результаті відбулося списання резервів у сумі 2,831,755 тисяч гривень (Примітка 5). У 2015 році Банк здійснив продаж частини свого кредитного портфелю, вартість до вирахування резерву якого становила 676,618 тисяч гривень, за 167,486 тисяч гривень. У результаті відбулося списання резервів у сумі 509,132 тисячі гривень (Примітка 5).

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років кредити клієнтам включають заборгованість за фінансовою орендою, інформація про яку представлена таким чином:

	31 грудня 2016 року	
	Мінімальні лізингові платежі	Приведена вартість мінімальних лізингових платежів
Заборгованість за фінансовою орендою		
До 1 року	66,314	36,569
Від 1 до 5 років	664,710	489,411
Понад 5 років	70,265	54,534
Всього інвестицій в фінансову оренду	801,289	580,514
Незароблені фінансові доходи за договорами фінансової оренди	(220,775)	-
Резерв на покриття збитків від знецінення за договорами фінансової оренди	(60,085)	(60,085)
Чисті інвестиції в фінансову оренду	520,429	520,429
Поточна заборгованість за фінансовою орендою		32,784
Непоточна заборгованість за фінансовою орендою		487,645
Чисті інвестиції в фінансову оренду		520,429

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

14. Кредити клієнтам (продовження)

	31 грудня 2015 року	
	Мінімальні лізингові платежі	Приведена вартість мінімальних лізингових платежів
Заборгованість за фінансовою орендою		
До 1 року	2,132	387
Від 1 до 5 років	69,634	55,005
Всього інвестицій в фінансову оренду	71,766	55,392
Незароблені фінансові доходи за договорами фінансової оренди	(16,374)	-
Резерв на покриття збитків від знецінення за договорами фінансової оренди	(6,461)	(6,461)
Чисті інвестиції в фінансову оренду	48,931	48,931
Поточна заборгованість за фінансовою орендою		342
Непоточна заборгованість за фінансовою орендою		48,589
Чисті інвестиції в фінансову оренду		48,931

15. Інвестиції, наявні для продажу

Інвестиції, наявні для продажу, представлені таким чином:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Боргові цінні папери:		
- Державні	1,393,630	250,974
- Корпоративні та банківські	879	775
Боргові цінні папери, наявні для продажу	1,394,509	251,749
Всього інвестицій, наявних для продажу	1,394,509	251,749

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років до складу інвестицій, наявних для продажу, включені нараховані проценти в сумі 20,200 тисяч гривень та 7,685 тисяч гривень, відповідно.

Кредитна якість інвестицій, наявних для продажу, розкрита у Примітці 30.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років Банк не використовував цінні папери в якості застави або для операцій РЕПО.

16. Інвестиції, утримувані до погашення

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років інвестиції, утримувані до погашення, були представлені державними борговими цінними паперами на суму 2,605,186 тисяч гривень та 3,008,265 тисяч гривень, відповідно.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років до складу інвестицій, утримуваних до погашення, включені нараховані проценти в сумі 5,191 тисяча гривень та 8,282 тисячі гривень, відповідно.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

17. Основні засоби та нематеріальні активи

Основні засоби та нематеріальні активи представлені таким чином:

	Будівлі та інша нерухомість	Меблі та обладнання	Інші необоротні матеріальні активи	Транспортні засоби	Незавершене будівництво	Нематеріальні активи	Всього
За первісною вартістю							
31 грудня 2014 року	160,617	324,688	125,615	14,812	9,277	378,430	1,013,439
Надходження та внутрішні переміщення	59	11,712	1,857	168	2,874	75,993	92,663
Вибуття	(2,052)	(31,966)	(29,668)	(3,813)	(1,115)	-	(68,614)
Знецінення	(6,995)	-	-	-	-	-	(6,995)
31 грудня 2015 року	151,629	304,434	97,804	11,167	11,036	454,423	1,030,493
Надходження та внутрішні переміщення	49	31,859	4,334	137	12,100	41,504	89,983
Вибуття	(7,164)	(31,178)	(1,368)	(938)	(1,309)	(24)	(41,981)
Знецінення	(2,351)	-	-	-	-	-	(2,351)
31 грудня 2016 року	142,163	305,115	100,770	10,366	21,827	495,903	1,076,144
Накопичена амортизація							
31 грудня 2014 року	20,002	272,060	116,434	9,475	-	231,143	649,114
Нарахування за рік	3,132	23,045	5,136	1,422	-	65,298	98,033
Списано при вибутті	(163)	(30,913)	(27,258)	(3,022)	-	-	(61,356)
31 грудня 2015 року	22,971	264,192	94,312	7,875	-	296,441	685,791
Нарахування за рік	2,856	18,855	2,870	1,098	-	62,951	88,630
Списано при вибутті	(2,367)	(30,458)	(1,368)	(681)	-	(24)	(34,898)
31 грудня 2016 року	23,460	252,589	95,814	8,292	-	359,368	739,523
Чиста балансова вартість							
31 грудня 2016 року	118,703	52,526	4,956	2,074	21,827	136,535	336,621
31 грудня 2015 року	128,658	40,242	3,492	3,292	11,036	157,982	344,702

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років у складі основних засобів та нематеріальних активів відсутні:

- основні засоби, стосовно яких є передбачені законодавством обмеження щодо володіння, користування та розпорядження;
- основні засоби та нематеріальні активи, оформлені у заставу;
- основні засоби, що тимчасово не використовуються (знаходяться на консервації, реконструкції тощо);
- основні засоби, вилучені з експлуатації з метою продажу;
- нематеріальні активи, щодо яких є обмеження прав власності;
- збільшення або зменшення основних засобів та нематеріальних активів протягом звітного періоду, які виникають у результаті переоцінок, а також у результаті збитків від зменшення корисності, визнаних або сторнованих безпосередньо у капіталі.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років у складі основних засобів та нематеріальних активів відображено повністю амортизовані основні засоби та нематеріальні активи на суму 433,941 тисяча гривень та 327,112 тисяч гривень, відповідно.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

18. Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість представлена таким чином:

За собівартістю:

31 грудня 2014 року	205,148
----------------------------	----------------

Звернено стягнення на заставне майно	94,086
Рекласифіковано з майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя	514
Вибуття	(59,755)
Збитки від знецінення	(17,961)

31 грудня 2015 року	222,032
----------------------------	----------------

Звернено стягнення на заставне майно	179,990
Капітальні вкладення	40
Вибуття	(145,897)
Збитки від знецінення	(72,418)

31 грудня 2016 року	183,747
----------------------------	----------------

Накопичена амортизація:

31 грудня 2014 року	2,220
----------------------------	--------------

Нарахування за рік	4,771
Амортизація при вибутті	(1,989)

31 грудня 2015 року	5,002
----------------------------	--------------

Нарахування за рік	4,652
Амортизація при вибутті	(3,142)

31 грудня 2016 року	6,512
----------------------------	--------------

Чиста балансова вартість:

31 грудня 2016 року	177,235
----------------------------	----------------

31 грудня 2015 року	217,030
----------------------------	----------------

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років справедлива вартість інвестиційної нерухомості становила 202,446 тисяч гривень та 296,838 тисяч гривень, відповідно.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості була визначена незалежними оцінювачами на підставі ринкового порівняльного підходу, який відображає ціни угод з аналогічними об'єктами нерухомості, а також на підставі методу дисконтованих грошових потоків та капіталізації доходу, що відповідає категорії Рівень 3 ієрархії справедливої вартості.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

19. Інші активи

Інші активи представлені таким чином:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Інші фінансові активи		
Нараховані доходи	45,653	30,859
Дебіторська заборгованість та розрахункові/транзитні рахунки	31,466	24,456
Похідні фінансові активи	3,877	1,622
Інші	-	357
Інші фінансові активи до вирахування резерву на покриття збитків від знецінення	80,996	57,294
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(25,342)	(24,838)
Всього інших фінансових активів	55,654	32,456
Інші нефінансові активи		
Витрати майбутніх періодів	76,371	130,242
Майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя	66,083	53,924
Податки до відшкодування та передоплати за податками, крім податку на прибуток	10,200	12,479
Дорогоцінні метали	3,598	4,230
Передоплати за основні засоби та нематеріальні активи	2,237	2,775
Інші аванси та передоплати	5,647	5,056
Інші нефінансові активи до вирахування резерву на покриття збитків від знецінення	164,136	208,706
За вирахуванням резерву на покриття збитків від знецінення	(6,639)	(25,229)
Всього інших нефінансових активів	157,497	183,477
Всього інших активів	213,151	215,933

Інформація про рух резервів на покриття збитків від знецінення інших активів за роки, які закінчилися 31 грудня 2016 та 2015 років, розкривається у Примітці 5.

Уцінка майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя, до чистої реалізаційної вартості за роки, які закінчилися 31 грудня 2016 та 2015 років, склала нуль гривень та 6,020 тисяч гривень, відповідно.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років похідні фінансові активи включали справедливую вартість форвардних контрактів у сумі 148 тисяч гривень та 1,622 тисячі гривень, відповідно, та угод своп у сумі 3,729 тисяч гривень та нуль гривень, відповідно.

Кредитна якість інших фінансових активів розкрита в Примітці 30.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

20. Кошти банків та інших фінансових установ

Кошти банків та інших фінансових установ представлені таким чином:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Кореспондентські рахунки інших банків	124	61,517
Кредити, отримані від міжнародних фінансових установ	422	467
Всього коштів банків та інших фінансових установ	546	61,984

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років до складу коштів банків та інших фінансових установ включені нараховані проценти в сумі 1 тисяча гривень та 1 тисяча гривень, відповідно.

21. Рахунки клієнтів

Рахунки клієнтів представлені таким чином:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Поточні рахунки та депозити до запитання	16,071,964	10,722,884
Строкові депозити	5,730,461	7,602,049
Всього рахунків клієнтів	21,802,425	18,324,933

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років до складу рахунків клієнтів включені нараховані проценти в сумі 104,373 тисячі гривень та 112,513 тисяч гривень, відповідно.

Аналіз рахунків клієнтів за секторами економіки представлений наступним чином:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Фізичні особи	9,338,598	8,832,541
Торгівля	3,916,694	2,998,106
Виробництво	2,736,963	1,875,007
Фінансові послуги	1,683,588	1,670,134
Транспорт та послуги зв'язку	1,136,931	985,142
Будівництво і нерухомість	757,342	722,360
Професійна, наукова та технічна діяльність	640,565	-
Сільське господарство, мисливство та лісове господарство	630,906	413,727
Адміністративна та допоміжна діяльність	225,967	148,073
Освіта і медичні послуги	198,687	115,087
Готельний та ресторанний бізнес	78,996	49,413
Соціальні послуги	525	2,148
Інші	456,663	513,195
Всього рахунків клієнтів	21,802,425	18,324,933

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років рахунки клієнтів у сумі 2,256,495 тисяч гривень (10.3%) були отримані від восьми клієнтів та 1,869,543 тисячі гривень (10.2%) були отримані від семи клієнтів, що являє собою значну концентрацію.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

21. Рахунки клієнтів (продовження)

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років рахунки клієнтів у сумі 538,939 тисяч гривень та 923,440 тисяч гривень, відповідно, були використані в якості забезпечення кредитів клієнтам, гарантій, акредитивів та інших операцій, пов'язаних з умовними зобов'язаннями, а саме:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Гарантії	81,197	527,287
Кредити клієнтам	430,846	371,262
Зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями	26,896	24,891
Всього рахунків клієнтів, що були використані в якості забезпечення	538,939	923,440

22. Інші зобов'язання

Інші зобов'язання представлені таким чином:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Інші фінансові зобов'язання		
Транзитні та розрахункові рахунки	216,619	14,941
Платежі до сплати іншим контрагентам	21,153	21,332
Похідні фінансові зобов'язання	5,226	6,670
Кредиторська заборгованість за основні засоби	227	2,443
Інші	8,979	1,253
Всього інших фінансових зобов'язань	252,204	46,639
Інші нефінансові зобов'язання		
Резерв невикористаних відпусток та премій	165,411	90,955
Зобов'язання за внесками до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	19,190	20,556
Резерв на покриття збитків від гарантій та інших зобов'язань	17,257	208,758
Податки до сплати, крім податку на прибуток	6,084	4,764
Інші	8,353	12,773
Всього інших нефінансових зобов'язань	216,295	337,806
Всього інших зобов'язань	468,499	384,445

Інформація про рух резервів на покриття збитків від гарантій та інших зобов'язань за роки, які закінчилися 31 грудня 2016 та 2015 років, розкривається у Примітці 5.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років похідні фінансові зобов'язання включали справедливую вартість угод своп у сумі 5,226 тисяч гривень та 6,670 тисяч гривень, відповідно.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

23. Субординований борг

	Валюта	Термін погашення	Процентна ставка, %	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
ОТП Холдинг ЛТД	Долари США	2016	ЛІБОР+4.64	-	721,644
Всього субординованого боргу				-	721,644

До балансової вартості субординованого боргу включені дані щодо сум нарахованих відсотків та неамортизованого дисконту. Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року Банк повністю погасив свої зобов'язання за субординованим боргом перед ОТП Холдинг ЛТД. Станом на кінець дня 31 грудня 2015 року сума нарахованих відсотків та неамортизованого дисконту за субординованим боргом становила 3,233 тисячі гривень та 1,609 тисяч гривень, відповідно.

24. Акціонерний капітал, акціонерний капітал в процесі реєстрації, емісійний дохід та інший додатковий капітал

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Кількість простих акцій в обігу	499,238	499,238
Зареєстрований та сплачений акціонерний капітал	6,186,023	3,668,186
Акціонерний капітал в процесі реєстрації	-	2,517,837
Всього акціонерного капіталу та акціонерного капіталу в процесі реєстрації	6,186,023	6,186,023
Емісійний дохід	405,075	405,075
Інший додатковий капітал	1,236,294	1,236,294
Всього акціонерного капіталу, акціонерного капіталу в процесі реєстрації, емісійного доходу та іншого додаткового капіталу	7,827,392	7,827,392

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років зареєстрований та сплачений акціонерний капітал був представлений 499,238 та 499,238 простими акціями відповідно номінальною вартістю 12,390.93 гривні кожна.

Всі акції випущені в бездокументарній формі і належать єдиному акціонеру Банку – OTP Bank Plc. – юридичній особі за законодавством Угорщини.

Станом на кінець дня 31 грудня 2015 року Банк перебував у процесі державної реєстрації збільшення статутного капіталу шляхом додаткової емісії акцій існуючої номінальної вартості за рахунок додаткового внеску єдиного акціонера. Емісія здійснена в обсязі 203,200 акцій на загальну номінальну вартість 2,517,836,976.00 гривень (12,390.93 гривні кожна акція). Оплата додаткової емісії акцій відбулася у повному розмірі трьома траншами: 9 грудня 2015 року в сумі 1,145,652,996.87 гривень, 14 грудня 2015 року в сумі 181,985,588.91 гривень та 15 грудня 2015 року в сумі 1,190,198,390.22 гривень.

Збільшення статутного капіталу у 2015 році відбулося за рахунок отриманих коштів від дострокового погашення Банком субординованого боргу, залученого від OTP Bank Plc у сумі 50,000 тисяч доларів США, а також за рахунок отриманих коштів від дострокового погашення заборгованості за кредитами, залученими ТОВ «ОТП Лізинг» від OTP Bank Plc та переуступленими Банку в розмірі 57,611.77 тисяч доларів США.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

24. Акціонерний капітал, акціонерний капітал в процесі реєстрації, емісійний дохід та інший додатковий капітал (продовження)

Акції на пред'явника та привілейовані акції Банком не випускались.

Акціонери Банку мають право:

- (i) Брати участь в управлінні справами Банку в порядку, визначеному в Статуті Банку та внутрішніх положеннях Банку.
- (ii) Брати участь у розподілі прибутку Банку та одержувати його частку (дивіденди). Право отримувати частку прибутку (дивіденди) пропорційно кількості належних їм акцій мають особи, які є акціонерами на початок строку виплати дивідендів.
- (iii) Отримувати повну та достовірну інформацію про діяльність Банку.
- (iv) Розпоряджатися акціями, що їм належать, у порядку, визначеному чинним законодавством України.
- (v) Переважне право на придбання додатково випущених Банком акцій в кількості, пропорційній частці акціонера в акціонерному капіталі Банку у випадку приватного розміщення акцій Банку.
- (vi) Вносити пропозиції щодо питань, включених до порядку денного Загальних зборів акціонерів Банку.
- (vii) У разі ліквідації Банку отримати частину вартості його майна, пропорційну належних йому акцій.

Акції, призначені для випуску за умовами опціонів і контрактів з продажу, Банком не розміщувались.

Прибуток Банку, який підлягає розподілу, обмежений сумою його резервів, інформація про які розкривається у фінансовій звітності згідно нормативних вимог щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в банківських установах України. Резерви, які не підлягають розподілу, представлені резервним фондом, який створюється відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних актів Національного банку України для покриття непередбачених збитків під невизначені ризики під час проведення банківських операцій. Резервний фонд Банку створюється за рішенням акціонерів в розмірах, передбачених законодавством за умови, що такі відрахування будуть становити не менше 5% чистого прибутку Банку. Даний резерв був створений у відповідності до Статуту Банку, який передбачає створення резерву для цих цілей.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років емісійний дохід у сумі 405,075 тисяч гривень та 405,075 тисяч гривень, відповідно, представляв собою перевищення сум отриманих внесків над номінальною вартістю випущених акцій.

В 2016 та 2015 роках усі прості акції мають однакову юридичну силу та право на один голос.

З метою виконання вимог Національного банку України в 2009 році Банком була отримана гарантія, видана Материнським банком. Гарантія була визнана Банком у сумі 1,632,338 тисяч гривень на основі договору про надання гарантії від 23 грудня 2009 року, укладеного з OTP Bank Plc.

В 2010 році договір на отримання гарантії було скасовано, а OTP Bank Plc. сплатив 155,255 тисяч доларів США в якості відшкодування, що станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років обліковується в складі іншого додаткового капіталу в сумі 1,236,294 тисячі гривень.

Протягом 2016 та 2015 років Банк не сплачував акціонеру дивіденди.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

25. Умовні та контрактні зобов'язання

У процесі своєї звичайної діяльності для задоволення потреб своїх клієнтів Банк використовує фінансові інструменти із позабалансовими ризиками. Дані інструменти, включно з тими, які несуть у собі кредитні ризики різного ступеня, не відображені у звіті про фінансовий стан.

Максимальна сума можливих кредитних збитків Банку у результаті виникнення умовних зобов'язань і зобов'язань з надання кредитів, у випадку невиконання зобов'язань іншою стороною, коли зустрічні вимоги, застава або забезпечення виявляються знеціненими, визначається контрактними сумами цих інструментів.

Для позабалансових зобов'язань Банк використовує ту саму методику кредитного контролю та управління ризиками, що й для балансових операцій.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років номінальні або контрактні суми умовних зобов'язань були представлені таким чином:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання		
Видані гарантії та аналогічні контрактні зобов'язання:	1,164,621	1,222,484
Гарантії випущені	821,771	664,092
Імпортні акредитиви	324,633	548,638
Авалі	18,217	9,754
Зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями:	5,320,847	4,972,411
Безумовно відкличні кредитні лінії	4,699,384	4,201,742
Безвідкличні невикористані кредитні лінії	621,463	770,669
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання до вирахування резерву під гарантії та інші зобов'язання	6,485,468	6,194,895
За вирахуванням резерву під гарантії та інші зобов'язання	(12,603)	(208,758)
Всього умовних та кредитних контрактних зобов'язань	6,472,865	5,986,137

Інформацію про рух резервів на покриття збитків під гарантії та інші зобов'язання станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років розкрито у Примітці 5.

Зобов'язання за договорами операційної оренди. Майбутні мінімальні орендні платежі за договорами операційної оренди, де Банк виступає орендарем, станом на 31 грудня 2016 та 2015 років представлені таким чином:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Не більше одного року	98,983	91,397
Більше одного року, але не більше п'яти років	99,748	100,584
Всього зобов'язань за договорами операційної оренди	198,731	191,981

Судові розгляди. Керівництво Банку вважає, що у результаті розгляду судових справ Банк може зазнати збитків, у зв'язку з чим, станом на 31 грудня 2016 року був створений резерв на потенційні юридичні зобов'язання у сумі 4,654 тисячі гривень (у 2015 році – нуль гривень).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

25. Умовні та контрактні зобов'язання (продовження)

Інші контрактні зобов'язання. Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року загальна сума контрактних зобов'язань Банку, пов'язаних із придбанням основних засобів, становила 93 тисячі гривень, у тому числі: за інше обладнання – 76 тисяч гривень, з будівництва та реконструкції приміщень – 17 тисяч гривень. Контрактні зобов'язання за нематеріальними активами та іншим програмним забезпеченням склали 135 тисяч гривень.

Станом на кінець дня 31 грудня 2015 року загальна сума контрактних зобов'язань Банку, пов'язаних із придбанням основних засобів, становила 103 тисячі гривень, у тому числі: за інше обладнання – 72 тисячі гривень, з будівництва та реконструкції приміщень – 31 тисяча гривень. Контрактні зобов'язання за нематеріальними активами та іншим програмним забезпеченням склали 54 тисячі гривень, 17,341 тисячу угорських форинтів та 32 тисячі євро.

Оподаткування. Українська економіка характеризується підвищенням податковим навантаженням та непередбачуваністю податкової системи. Банки виступають не тільки платниками податків, а й виконують функції податкових агентів та посередників між платниками податків та державою, що підвищує податкові ризики.

Одним із найголовніших проблемних аспектів обліку і оподаткування банківської діяльності є формування резервів на покриття збитків від знецінення. Недосконала нормотворча техніка може призвести до додаткових податкових зобов'язань, штрафів та пені. Керівництво Банку, ґрунтуючись на своєму трактуванні податкового законодавства, вважає, що всі чинні податки були нараховані.

У 2016 році на підставі наказу Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби була проведена планова перевірка Банку з питань дотримання Банком вимог податкового, валютного та іншого законодавства за період з 1 липня 2009 року по 30 червня 2016 року та правильності нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за період з 1 січня 2011 року по 30 червня 2016 року, за результатами якої складено Акт. У висновку вказано, що перевіркою встановлені порушення Банком вимог Податкового кодексу України, що призвело до заниження податку на прибуток на загальну суму 88,408 тисяч гривень, заниження податку на прибуток фізичних осіб на суму 3,735 тисяч гривень, а також зазначена вимога щодо сплати 18,769 тисяч гривень штрафів.

Банк в свою чергу повідомив Офіс великих платників податків Державної фіскальної служби, що не погоджується із висновками, зазначеними в Акті, та надав заперечення. Банк не створював резерви під цей ризик у фінансовій звітності.

26. Операційні сегменти

Формат звітності за сегментами базується на внутрішній управлінській звітності, яка відображає розподіл бізнесу Банку за сегментами відповідно до здійснюваних зобов'язань. Сегменти бізнесу представлені як незалежні бізнес-підрозділи, які генерують доходи, несуть витрати, та операційні результати яких регулярно контролюються керівництвом Банку.

Сегмент корпоративного бізнесу. Корпоративний бізнес включає великі корпорації, підприємства та установи державного сектору, міністерства, органи місцевого самоврядування, мультинаціональні корпорації, компанії середнього розміру (річний оборот яких перевищує 50 мільйонів гривень), а також компанії фінансового сектору: брокерські, страхові та лізингові компанії, кредитні спілки, пенсійні фонди.

Сегмент середнього та малого бізнесу. Сегмент середнього та малого бізнесу охоплює компанії середнього розміру (з річним оборотом менше 50 мільйонів гривень), включаючи фізичних осіб, що займаються комерційною діяльністю, та приватних підприємців.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

26. Операційні сегменти (продовження)

Сегмент роздрібного бізнесу. Сегмент роздрібного бізнесу охоплює приватних клієнтів, включаючи тих, що користуються послугами приватного банкінгу, а також співробітників Банку.

Сегмент казначейських операцій. Сегмент казначейських операцій включає відносини з міжнародними фінансовими установами, казначейські операції та операції інвестиційного банкінгу, торгівлю іноземною валютою та курсові різниці, та операції з цінними паперами.

Інші операції. Інші операції охоплюють все інше, що не відноситься до сегментів бізнесу.

Методи. Методика розрахунку прибутковості операційних сегментів базується на методології трансфертного ціноутворення. Доходи та операційні витрати розраховуються на рівні кожної окремої угоди/рахунку клієнта, в той час як накладні адміністративні витрати обліковуються у розрізі центрів витрат та розподіляються на сегменти на пропорційній основі, згідно з існуючою методикою розподілу. Базою для розподілу накладних адміністративних витрат є: кількість співробітників, кількість квадратних метрів займаної площі, кількість клієнтів, угод/рахунків, а також фіксовані відсотки, встановлені згідно з експертною оцінкою. Одним з основних принципів методики є те, що загальний управлінський результат повинен збігатися із загальним фінансовим результатом Банку.

Чистий прибуток за операціями з іноземною валютою був алокований до казначейства, оскільки управління валютним ризиком покладено на підрозділ Казначейства.

Одним з основних критеріїв оцінки прибутковості сегментів є прибуток до оподаткування, який в складі управлінських звітів контролюється керівництвом Банку на щомісячній основі.

Інформація про географічні зони. Інформація за географічними сегментами за 2016 та 2015 роки не складається, оскільки за весь час свого існування Банк здійснював свою діяльність виключно на території України.

Інформація про основних клієнтів. Банк не має значних концентрацій доходів від зовнішніх клієнтів.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

26. Операційні сегменти (продовження)

Інформація про прибутки/(збитки), активи та зобов'язання операційних сегментів

За рік, що закінчився 31 грудня 2016 року

	Корпора- тивний бізнес	Середній та малий бізнес	Роздрібний бізнес	Казна- чейство	Інші	Всього
Процентні доходи від зовнішніх клієнтів	1,540,817	151,729	1,008,426	387,848	-	3,088,820
Процентні витрати від зовнішніх клієнтів	(542,641)	(42,682)	(568,472)	(45,664)	-	(1,199,459)
Міжсегментна процентна маржа по активах	(1,446,560)	(122,532)	(562,478)	(404,713)	-	(2,536,283)
Міжсегментна процентна маржа по зобов'язаннях	1,083,602	306,307	941,424	48,426	-	2,379,759
Маржинальні доходи по активах	94,257	29,197	445,948	(16,865)	-	552,537
Маржинальні доходи по зобов'язаннях	540,961	263,625	372,952	2,762	-	1,180,300
Трансформаційний результат	-	-	-	156,524	-	156,524
Маржинальний дохід	635,218	292,822	818,900	142,421	-	1,889,361
Чистий комісійний дохід	337,883	155,986	284,406	(255)	-	778,020
Торговельний результат	-	-	-	146,616	-	146,616
Інші доходи	-	-	-	-	54,845	54,845
ВАЛОВИЙ ДОХІД	973,101	448,808	1,103,306	288,782	54,845	2,868,842
Формування резерву та ефект первісного визнання активів, за якими нараховуються відсотки	(772,418)	(30,705)	194,462	(3,050)	12,150	(599,561)
ВАЛОВІ (ВИТРАТИ)/ДОХОДИ ПІСЛЯ ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВУ	200,683	418,103	1,297,768	285,732	66,995	2,269,281
ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	(282,650)	(161,307)	(779,861)	(37,094)	(139,647)	(1,400,559)
ПРИБУТОК/(ЗБИТОК) ДО ОПОДАТКУВАННЯ	(81,967)	256,796	517,907	248,638	(72,652)	868,722
Відшкодування податку на прибуток	-	-	-	-	85,402	85,402
ЧИСТИЙ ПРИБУТОК/(ЗБИТОК)	(81,967)	256,796	517,907	248,638	12,750	954,124
Надходження основних засобів, нематеріальних активів та інвестиційної нерухомості	-	-	-	-	270,013	270,013
Знос та амортизація	-	-	-	-	(93,282)	(93,282)
Збиток від знецінення основних засобів та інвестиційної нерухомості	-	-	-	-	(74,769)	(74,769)
АКТИВИ	10,611,359	529,767	4,070,367	6,051,467	3,569,418	24,832,378
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	9,719,983	2,906,069	9,176,373	546	468,499	22,271,470

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

26. Операційні сегменти (продовження)

За рік, що закінчився 31 грудня 2015 року

	Корпора- тивний бізнес	Середній та малий бізнес	Роздрібний бізнес	Казна- чейство	Інші	Всього
Процентні доходи від зовнішніх клієнтів	1,421,906	131,378	1,129,897	439,498	-	3,122,679
Процентні витрати від зовнішніх клієнтів	(607,415)	(34,338)	(570,153)	(209,154)	-	(1,421,060)
Міжсегментна процентна маржа по активах	(1,462,636)	(114,233)	(702,628)	(424,142)	-	(2,703,639)
Міжсегментна процентна маржа по зобов'язаннях	1,095,723	239,944	894,935	208,141	-	2,438,743
Маржинальні доходи по активах	(40,730)	17,145	427,269	15,356	-	419,040
Маржинальні доходи по зобов'язаннях	488,308	205,606	324,782	(1,013)	-	1,017,683
Трансформаційний результат	-	-	-	264,896	-	264,896
Маржинальний дохід	447,578	222,751	752,051	279,239	-	1,701,619
Чистий комісійний дохід	291,238	113,773	289,411	268	(96,648)	598,042
Торговельний результат	-	-	-	(1,837,664)	-	(1,837,664)
Інші доходи	-	-	-	-	40,109	40,109
ВАЛОВИЙ ДОХІД/(ВИТРАТИ)	738,816	336,524	1,041,462	(1,558,157)	(56,539)	502,106
Формування резерву та ефект первісного визнання активів, за якими нараховуються відсотки	(1,076,414)	(423,986)	(500,478)	-	(279,440)	(2,280,318)
ВАЛОВІ (ВИТРАТИ)/ДОХОДИ ПІСЛЯ ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВУ	(337,598)	(87,462)	540,984	(1,558,157)	(335,979)	(1,778,212)
ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	(161,450)	(147,077)	(610,126)	(12,028)	(229,456)	(1,160,137)
ЗБИТОК ДО ОПОДАТКУВАННЯ	(499,048)	(234,539)	(69,142)	(1,570,185)	(565,435)	(2,938,349)
Відшкодування податку на прибуток	-	-	-	-	90,634	90,634
ЧИСТИЙ ЗБИТОК	(499,048)	(234,539)	(69,142)	(1,570,185)	(474,801)	(2,847,715)
Надходження основних засобів, нематеріальних активів та інвестиційної нерухомості	-	-	-	-	187,263	187,263
Знос та амортизація	-	-	-	-	(102,804)	(102,804)
Збиток від знецінення основних засобів та інвестиційної нерухомості	-	-	-	-	(24,956)	(24,956)
АКТИВИ	9,099,542	597,888	3,701,074	5,338,940	2,417,021	21,154,465
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	7,733,097	2,156,471	8,632,058	783,749	202,850	19,508,225

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

27. Операції з пов'язаними сторонами

При розгляді взаємовідносин кожної можливої пов'язаної сторони особлива увага надається змісту відносин, а не лише їх юридичній формі.

Банк мав такі залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років:

	31 грудня 2016 року		31 грудня 2015 року	
	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності
Кошти в банках	190,880	2,051,772	71,570	2,079,701
- материнська компанія	99,757		2,048	
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	91,123		69,522	
Кредити клієнтам, до вирахування резерву	1,809	25,132,470	1,632	25,744,299
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	214		231	
- провідний управлінський персонал	1,595		1,401	
Резерв на покриття збитків від знецінення кредитів клієнтам	(142)	(9,920,977)	(222)	(12,345,758)
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(1)		-	
- провідний управлінський персонал	(141)		(222)	
Інші активи	7,123	213,151	-	215,933
- материнська компанія	7,108		-	
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	15		-	
Кошти банків та інших фінансових установ	123	546	-	61,984
- материнська компанія	121		-	
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	2		-	
Рахунки клієнтів	657,276	21,802,425	534,549	18,324,933
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	620,404		505,886	
- провідний управлінський персонал	36,872		28,663	
Інші зобов'язання	47,812	468,499	25,699	384,445
- материнська компанія	1,389		3,383	
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	17,566		-	
- провідний управлінський персонал	28,857		22,316	
Субординований борг	-	-	721,644	721,644
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	-		721,644	
Безвідкличні зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями	12	621,463	782	770,669
- провідний управлінський персонал	12		12	
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	-		770	

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

27. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

До складу звіту про прибутки і збитки та інші сукупні доходи за роки, які закінчилися 31 грудня 2016 та 2015 років, включені такі суми, які виникли за операціями з пов'язаними сторонами:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року		Рік, який закінчився 31 грудня 2015 року	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності
Процентні доходи	1,848	3,088,820	1,265	3,122,679
- материнська компанія	901		-	
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	753		1,050	
- провідний управлінський персонал	194		215	
Процентні витрати	(107,598)	(1,199,459)	(216,328)	(1,421,060)
- материнська компанія	(3,100)		(13,210)	
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(102,331)		(201,297)	
- провідний управлінський персонал	(2,167)		(1,821)	
Формування резерву на покриття збитків від знецінення активів, за якими нараховуються проценти	(68)	(744,489)	(216)	(2,031,335)
- материнська компанія	(147)		-	
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(1)		-	
- провідний управлінський персонал	80		(216)	
Комісійні доходи	1,626	936,731	764	808,121
- материнська компанія	26		30	
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	1,600		734	
Комісійні витрати	(7,910)	(158,711)	(108,517)	(210,079)
- материнська компанія	(271)		(108,500)	
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(7,639)		(17)	
Чистий (збиток)/дохід від операцій з іноземною валютою та банківськими металами	(37,650)	58,410	(1,268,080)	(1,687,245)
- материнська компанія	(7,935)		150,193	
- дочірні компанії	-		(69,297)	
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(29,715)		(1,348,976)	
Операційні витрати	(156,344)	(1,400,559)	(140,056)	(1,160,137)
- материнська компанія	(5,813)		(15,044)	
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(71,770)		(61,871)	
- провідний управлінський персонал	(78,761)		(63,141)	
Інші доходи	328	54,845	3,234	40,109
- підприємства зі спільним контролем або на які є суттєвий вплив	328		3,234	
- дочірні компанії	-		-	

В жовтні 2015 року Банк здійснив продаж дочірнього підприємства ТОВ «ОТП Лізинг», в якому виступав єдиним засновником, компанії «ОТП Холдинг Лтд» за 47,262 тисячі гривень. На момент продажу внесок Банку до статутного капіталу ТОВ «ОТП Лізинг» становив 45,495 тисяч гривень. Прибуток від продажу інвестиції склав 1,767 тисяч гривень.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

27. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Протягом 2016 та 2015 років, винагорода провідному управлінському персоналу включала наступні виплати:

	Рік, який закінчився 31 грудня 2016 року		Рік, який закінчився 31 грудня 2015 року	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності
Провідний управлінський персонал - короткострокові виплати працівникам	(78,761) (78,761)	(568,899)	(63,141) (63,141)	(460,510)

Протягом 2016 та 2015 років, всі без виключення штатні працівники мали право отримати кредит за однаковою відсотковою ставкою, яка затверджувалась Комітетом з управління активами та пасивами для кожного кредитного продукту. Договори кредитування таких осіб не передбачали більш сприятливих умов, ніж загальні умови проведення банківських операцій, встановлені внутрішньобанківськими положеннями. Здійснюючи операції з іншими пов'язаними сторонами, фінансові інструменти при початковому визнанні обліковуються за справедливою вартістю з використанням професійного судження.

28. Справедлива вартість фінансових інструментів

МСФЗ визначає справедливую вартість як ціну, яка була б отримана від продажу активу або виплачена під час передачі зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Банку, які оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі. Деякі фінансові активи та фінансові зобов'язання Банку оцінюються за справедливою вартістю на кінець звітного періоду. У нижченаведеній таблиці подається інформація про способи визначення справедливої вартості цих фінансових активів та фінансових зобов'язань (зокрема, методика(и) оцінки та використані вхідні дані):

Фінансові активи/ фінансові зобов'язання	Справедлива вартість станом на кінець дня		Ієрархія справедливої вартості	Методика(и) оцінки та ключові вхідні дані
	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року		
				Дискontовані потоки грошових коштів.
1) Похідні фінансові активи	3,877	1,622	Рівень 2	Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі форвардних курсів обміну валют (із форвардних курсів обміну валют, які піддаються спостереженню на кінець звітного періоду) та форвардних ставок за договорами, дискontованих за ставкою, яка відображає кредитний ризик від різних контрагентів.
2) Інвестиції, наявні для продажу	669,996	-	Рівень 1	Котирувані ціни пропозиції на активному ринку.
				Дискontовані потоки грошових коштів.
3) Інвестиції, наявні для продажу	724,513	251,749	Рівень 2	Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі інформації, для якої усі суттєві дані можна прямо або опосередковано отримати за допомогою спостереження на ринку, і оцінки використовують одну або декілька визначених цін, які піддаються спостереженню, для звичайних операцій на ринках, які не вважаються активними.
				Дискontовані потоки грошових коштів.
4) Похідні фінансові зобов'язання	5,226	6,670	Рівень 2	Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі форвардних курсів обміну валют (із форвардних курсів обміну валют, які піддаються спостереженню на кінець звітного періоду) та форвардних ставок за договорами, дискontованих за ставкою, яка відображає кредитний ризик від різних контрагентів.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

28. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Переміщення цінних паперів між рівнями ієрархії справедливої вартості відбувається у разі зміни методів оцінки цінних паперів. Переміщення з першого рівня відбувається, якщо станом на звітну дату відсутнє ринкове котирування, яке було наявне станом на попередню звітну дату. При цьому, якщо для оцінки станом на звітну дату використовується аналіз приведених грошових потоків на основі ринкових даних, які піддаються спостереженню, то такі цінні папери відносяться до другого рівня ієрархії справедливої вартості. Якщо використовується інформація, яка відрізняється від ринкових даних, які піддаються спостереженню, то такі цінні папери відносяться до третього рівня ієрархії справедливої вартості. Переміщення з другого та третього рівнів до першого відбувається у разі, якщо станом на звітну дату наявне ринкове котирування за цінними паперами, за якими воно було відсутнє станом на попередню звітну дату.

Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років переведень між рівнями ієрархії справедливої вартості не відбувалося.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі (але розкриття інформації про справедливую вартість є обов'язковим). За виключенням викладеного у таблиці нижче, на думку керівництва, балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, визнана в фінансовій звітності, приблизно дорівнює їх справедливій вартості:

	31 грудня 2016 року		31 грудня 2015 року	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
Кредити клієнтам	15,211,493	14,587,129	13,398,541	12,941,645
Рахунки клієнтів	21,802,425	21,810,272	18,324,933	18,336,577

Справедливу вартість кредитів фізичним особам в іноземній валюті неможливо визначити достовірно, оскільки через регулятивні обмеження Національного банку України ринок цих фінансових інструментів протягом 2016 та 2015 років був відсутній, і немає можливості отримати достатню ринкову інформацію або застосувати будь-яку іншу методику оцінки таких інструментів. Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років балансова вартість таких кредитів складала 406,818 тисяч гривень та 514,535 тисяч гривень, відповідно.

	31 грудня 2016 року			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Кредити клієнтам	-	-	14,180,311	14,180,311
Рахунки клієнтів	-	-	21,810,272	21,810,272

	31 грудня 2015 року			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Кредити клієнтам	-	-	12,427,110	12,427,110
Рахунки клієнтів	-	-	18,336,577	18,336,577

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, включена до Рівня 3, визначалась у відповідності до загальноприйнятих моделей ціноутворення на основі аналізу дисконтованих потоків грошових коштів, причому до найсуттєвіших вхідних даних належала ставка дисконтування, яка відображає кредитний ризик контрагентів.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

29. Управління капіталом

Мета Банку в управлінні капіталом полягає у забезпеченні:

- 1) дотримання вимог до капіталу, встановлених Національним банком України;
- 2) спроможності Банку стабільно функціонувати та розвиватись відповідно до затверджених стратегічних планів;
- 3) покриття негативних наслідків різноманітних ризиків, які бере на себе Банк в процесі діяльності;
- 4) утримання достатньої капітальної бази на рівні, необхідному для забезпечення коефіцієнту достатності капіталу у розмірі не менше ніж 8% згідно з Базельською Угодою.

Політика Банку з управління капіталом полягає у визначенні ефективного рівня капіталу, максимально збільшуючи довгострокову цінність для акціонерів, а саме, встановлення цілей та директив з управління капіталом Банку так, щоб оптимізувати вимогу акціонерів щодо прибутку від його інвестицій з урахування наступних обмежень:

- дотримання вимог до капіталу, які встановлені наглядовими органами;
- відповідності рівня капіталу вимогам інвесторів та рейтингових агентств з метою забезпечення доступу Банку до фінансування на міжнародних та внутрішніх ринках капіталу.

Банк з метою визначення реального розміру капіталу з урахуванням ризиків у своїй діяльності постійно оцінює якість своїх активів і позабалансових зобов'язань, здійснює відповідні коригування їх вартості шляхом формування резервів для покриття очікуваних (можливих) збитків за зобов'язаннями контрагентів.

Кількісна оцінка капіталу доповнюється якісним, всебічним обговоренням. Результати підсумовуються у вигляді цілей щодо необхідного рівня капіталу, включаючи стратегічні напрямки щодо того, як підтримувати достатній рівень капіталу.

Структура капіталу Банку складається з інструментів та капіталу, який представлений акціонерним капіталом, акціонерним капіталом в процесі реєстрації, резервами, іншим додатковим капіталом, інформація про які розкривається у звіті про зміни у капіталі.

У нижченаведеній таблиці представлений аналіз регулятивних капітальних ресурсів Банку для цілей визначення адекватності капіталу згідно з принципами, які застосовуються Базельським комітетом:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Рух капіталу 1 рівня:		
Станом на початок року	1,646,240	1,574,445
Акціонерний капітал	-	2,528,794
Емісійний дохід	-	390,699
Розкриті резерви	914,668	(2,847,698)
Станом на кінець року	2,560,908	1,646,240

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

29. Управління капіталом (продовження)

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Склад регулятивного капіталу:		
Капітал 1 рівня:		
Акціонерний капітал	6,186,023	3,668,186
Акціонерний капітал в процесі реєстрації	-	2,517,837
Емісійний дохід	405,075	405,075
Інший додатковий капітал	1,236,294	1,236,294
Розкриті резерви	(5,266,484)	(6,181,152)
Всього кваліфікованого капіталу 1 рівня	2,560,908	1,646,240
Всього регулятивного капіталу	2,560,908	1,646,240
Коефіцієнти достатності капіталу:		
Капітал 1 рівня	12.3%	9.1%
Всього капіталу	12.3%	9.1%

Кількісні показники, встановлені Базельським комітетом для забезпечення адекватності капіталу, вимагають від Банку підтримувати мінімальні суми та співвідношення загального капіталу (8%) та капіталу 1 рівня (4%) до суми зважених на ризик активів.

30. Політика управління ризиками

Управління ризиками відіграє важливу роль у банківській діяльності та операціях Банку. Основні ризики, властиві операціям Банку, включають:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

Банк визнає, що важливо мати дієві та ефективні процеси управління ризиком. З цією метою Банком встановлено основні принципи управління ризиками, що мають в майбутньому захистити Банк від суттєвих ризиків, а також дозволити йому при цьому досягнути запланованих показників.

Кредитний ризик. Кредитним ризиком є ризик того, що одна сторона фінансового інструменту може зазнати збиток в результаті неспроможності іншої сторони здійснити платіж (або здійснити його невчасно) за своїми зобов'язаннями відповідно до умов контракту. Управління та моніторинг кредитних ризиків здійснюються Директоратом з Управління ризиками, Кредитними комітетами та іншими комітетами, які створені в Банку і діють на колегіальній основі, Правлінням Банку в межах їх повноважень.

Перед поданням заявки на розгляд Кредитного комітету усі рекомендації щодо кредитних процесів (визначення кредитних лімітів щодо позичальника або зміни умов кредитних угод і т.п.) розглядаються та затверджуються відповідним відділом в структурі Управління з контролю за кредитними ризиками. Щоденне управління ризиками здійснюється відповідним відділом в структурі Управління з моніторингу та адміністрування кредитів.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

Банк структурує рівні кредитного ризику, який він приймає на себе, встановлюючи обмеження на суму допустимого ризику по відношенню до позичальників Банку, його продуктів та інших напрямків. Обмеження на структуру кредитного портфеля встановлюються відповідним відділом в структурі Управління інтегрованого керування ризиками та затверджуються Комітетом з управління активами та пасивами Банку. Порівняння фактичних сум можливих втрат із встановленими обмеженнями відбувається на щоденній основі.

Для більшості кредитів, згідно з внутрішніми нормативними документами, Банк отримує заставу, корпоративні та персональні гарантії, проте значну частину являють собою кредити фізичним особам, де не завжди існує можливість отримати такі гарантії та забезпечення. Такі ризики постійно контролюються і їх огляд проводиться щорічно або частіше.

Кредитний ризик за позабалансовими фінансовими інструментами визначається як ймовірність отримання збитків через неспроможність протилежної сторони дотриматися умов угоди. Щодо кредитного ризику із зобов'язань щодо продовження кредиту Банк може потенційно зазнати збитків на суму, яка дорівнює загальній сумі невикористаних зобов'язань. Проте, можлива сума збитків є меншою, ніж загальна сума невикористаних зобов'язань, оскільки більшість зобов'язань щодо продовження кредиту залежать від дотримання клієнтами певних кредитних нормативів. Банк застосовує аналогічну кредитну політику по відношенню до позабалансових зобов'язань, що і до балансових фінансових інструментів, тобто політику із використанням лімітів для мінімізації ризику та поточного моніторингу.

Банк відстежує строки до погашення позабалансових зобов'язань, оскільки довгострокові зобов'язання зазвичай мають вищий ступінь кредитного ризику, ніж короткострокові зобов'язання.

Максимальний розмір кредитного ризику. У нижченаведеній таблиці представлений максимальний розмір кредитного ризику за фінансовими активами та умовними зобов'язаннями. Для фінансових активів максимальний розмір кредитного ризику дорівнює балансовій вартості цих активів без урахування забезпечення. Для фінансових гарантій та інших умовних зобов'язань максимальний розмір кредитного ризику являє собою максимальну суму, яку Банк мав би сплатити при настанні необхідності платежу за гарантією або у випадку виникнення зобов'язань у зв'язку з потребою погасити кредит.

	Максимальний розмір кредитного ризик	Забезпечення	Чиста сума кредитного ризик
31 грудня 2016 року			
Кошти в банках	2,051,772	-	2,051,772
Кредити клієнтам	15,211,493	9,618,591	5,592,902
Інвестиції, наявні для продажу	1,394,509	-	1,394,509
Інвестиції, утримувані до погашення	2,605,186	-	2,605,186
Інші фінансові активи	55,654	-	55,654
Видані гарантії та аналогічні контрактні зобов'язання та безвідкличні невикористані кредитні лінії	1,773,481	1,126,258	647,223
31 грудня 2015 року			
Кошти в банках	2,079,701	-	2,079,701
Кредити клієнтам	13,398,541	7,865,890	5,532,651
Інвестиції, наявні для продажу	251,749	-	251,749
Інвестиції, утримувані до погашення	3,008,265	-	3,008,265
Інші фінансові активи	32,456	-	32,456
Видані гарантії та аналогічні контрактні зобов'язання та безвідкличні невикористані кредитні лінії	1,784,395	1,280,068	504,327

Банківській галузі загалом властивий кредитний ризик через належні їй фінансові активи та умовні зобов'язання. Кредитний ризик Банку сконцентрований в Україні. Моніторинг даного ризику здійснюється на постійній основі, щоб не порушувались кредитні ліміти та рекомендації щодо кредитоспроможності, встановлені політикою управління ризиками Банку.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

У нижченаведеній таблиці представлена інформація про балансову вартість не прострочених і не знецінених активів, активів, які були визначені як знецінені на індивідуальній та на портфельній основі, а також строк виникнення прострочки, які були прострочені, але не знецінені:

	Фінансові активи прострочені, але які не були знецінені					Резерв на покриття збитку від знецінення, розрахований на індивідуальній основі			Фінансові активи, які були знецінені на портфельній основі			Резерв на покриття збитку від знецінення, розрахований на портфельній основі			Всього станом на кінець дня 31 грудня 2016 року
	Не прострочені і не знецінені активи	Резерв під знецінені активи	До 3 місяців	3-6 місяців	6 місяців - 1 рік	Більше одного року	Фінансові активи, які були знецінені на індивідуальній основі	Фінансові активи, які були знецінені на портфельній основі	Резерв на покриття збитку від знецінення, розрахований на індивідуальній основі	Фінансові активи, які були знецінені на портфельній основі	Резерв на покриття збитку від знецінення, розрахований на портфельній основі				
Кошти в банках	2,055,165	(3,393)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,051,772		
Кредити клієнтам	12,005,594	(645,475)	953,886	-	-	-	10,945,854	-	(8,156,287)	1,227,136	(1,119,215)	15,211,493			
Інвестиції, наявні для продажу	1,394,509	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,394,509			
Інвестиції, утримувані до погашення	2,605,186	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,605,186			
Інші фінансові активи	50,861	-	-	-	-	-	30,135	-	(25,342)	-	-	55,654			

	Фінансові активи прострочені, але які не були знецінені					Резерв на покриття збитку від знецінення, розрахований на індивідуальній основі		Фінансові активи, які були знецінені на портфельній основі		Резерв на покриття збитку від знецінення, розрахований на портфельній основі		Всього станом на кінець дня 31 грудня 2015 року
	Не прострочені і не знецінені активи	Резерв під знецінені активи	До 3 місяців	3-6 місяців	6 місяців - 1 рік	Більше одного року	Фінансові активи, які були знецінені на індивідуальній основі	Фінансові активи, які були знецінені на портфельній основі	Резерв на покриття збитку від знецінення, розрахований на портфельній основі	Резерв на покриття збитку від знецінення, розрахований на портфельній основі		
Кошти в банках	2,079,701	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,079,701
Кредити клієнтам	9,266,501	(824,755)	557,108	-	-	-	11,216,182	(8,455,055)	4,704,508	(3,065,948)	-	13,398,541
Інвестиції, наявні для продажу	251,749	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	251,749
Інвестиції, утримувані до погашення	3,008,265	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,008,265
Інші фінансові активи	28,341	-	-	-	-	-	28,953	(24,838)	-	-	-	32,456

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

Фінансові активи класифікуються таким чином: суми коштів в банках класифікуються відповідно до поточних кредитних рейтингів, присвоєних визнаними на міжнародному рівні рейтинговими агентствами, а за їх відсутності – відповідно до рейтингової системи, розробленої Банком; інвестиції, наявні для продажу, класифіковані відповідно до поточного рейтингу України, присвоєного визнаними на міжнародному рівні рейтинговими агентствами; кредити клієнтам, класифікуються відповідно до рейтингової системи, розробленої Банком.

Нижче наведена класифікація за кредитними рейтингами фінансових активів Банку, які були не прострочені, та не знецінені:

	31 грудня 2016 року						
	AAA	AA	A	BBB	Менше BBB	Кредитний рейтинг не визначений	Всього
Кошти в банках	-	-	30,211	1,781,012	100,226	140,323	2,051,772
Кредити клієнтам	-	357,537	2,030,492	2,622,386	2,976,343	3,495,549	11,482,307
Інвестиції, наявні для продажу	-	-	-	-	1,394,509	-	1,394,509
Інвестиції, утримувані до погашення	-	-	-	-	2,605,186	-	2,605,186
Інші фінансові активи	-	-	-	-	-	50,861	50,861

	31 грудня 2015 року						
	AAA	AA	A	BBB	Менше BBB	Кредитний рейтинг не визначений	Всього
Кошти в банках	-	616,426	4,387	639,762	819,126	-	2,079,701
Кредити клієнтам	-	133,079	1,241,403	2,404,931	2,479,164	2,183,169	8,441,746
Інвестиції, наявні для продажу	-	-	-	-	251,749	-	251,749
Інвестиції, утримувані до погашення	-	-	-	-	3,008,265	-	3,008,265
Інші фінансові активи	-	-	-	-	-	28,341	28,341

Опис кредитних рейтингів представлений наступним чином:

Інвестиційний рівень фінансових активів відповідає рейтингам від AAA до BBB:

AAA	-	боргові зобов'язання найвищої якості з мінімальним кредитним ризиком;
AA	-	боргові зобов'язання високої якості з дуже низьким кредитним ризиком;
A	-	боргові зобов'язання підвищеної середньої категорії з низьким кредитним ризиком;
BBB	-	боргові зобов'язання з цим рейтингом схильні до помірного кредитного ризику і розглядаються як зобов'язання середньої категорії, які можуть володіти певними спекулятивними характеристиками.

Фінансові активи з рейтингом нижче BBB відносяться до спекулятивного рівня.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності

Сутність ризику. Ризиком ліквідності є ризик того, що нестача грошових надходжень ускладнить виконання фінансових зобов'язань Банку. Цей ризик виникає через нездатність управляти незапланованим відтоком коштів або змінами джерел фінансування, а також через неможливість виконувати свої позабалансові зобов'язання.

Мета управління ризиком. Метою управління ризиком ліквідності є забезпечення достатніх коштів для повного та своєчасного виконання усіх зобов'язань Банку перед клієнтами, кредиторами та іншими контрагентами, а також досягнення запланованого зростання його активів і рівня прибутковості Банку, що передбачає:

- а) щоденне управління грошовими залишками та ностро-рахунками з метою забезпечення вчасного проведення розрахунків та платежів, виконання обов'язкових резервних вимог і дотримання нормативів ліквідності НБУ на кожну звітну дату;
- б) планування дотримання регулятивних вимог НБУ щодо ліквідності Банку;
- в) забезпечення фінансування сталого зростання бізнесу, передбаченого кредитно-інвестиційною стратегією Банку;
- г) створення запасу ліквідних коштів на випадок кризи ліквідності – різкого відтоку клієнтських коштів та/або раптового закриття доступу до ресурсних ринків.

Політика управління ризиком. Комітет з управління активами і пасивами, якому Правління Банку делегує функції з управління активами і пасивами, визначає стратегію підтримання достатності ліквідності згідно з стратегією управління ліквідністю материнської компанії та затверджує її як складову політики з управління активами та пасивами.

Управління ліквідністю полягає у встановленні лімітів на максимальний обсяг певних балансових статей, контролі за величиною розривів між строками погашення активів та зобов'язань, як міри ризику, на який наражається Банк, шляхом обмеження їх величини, а також за рахунок диверсифікації зовнішніх джерел фінансування, планування фінансування кредитно-інвестиційної стратегії Банку, встановлення та підтримання запасу ліквідних активів на випадок різких зовнішніх шоків.

Значна увага приділяється концентраціям кредитного та депозитного портфелів, а також ступеню ліквідності існуючих активів. На випадок кризи ліквідності Комітет з управління активами і пасивами щорічно поновлює план антикризових заходів після проведення стрес-тестування.

Процеси. Внутрішні процеси управління ризиком ліквідності, як і іншими ризиками, складаються з:

- 1) ідентифікації джерел ризику та вимірюванні його величини, яку щомісячно здійснює відділ з управління активами та пасивами на основі даних операційної системи Банку;
- 2) управління ризиком – відповідна функція на локальному рівні делегована Комітету з управління активами і пасивами, якому відділ з управління активами і пасивами регулярно надає інформацію про обсяг ризику, на який наражається Банк, та дотримання відповідних лімітів, в той час як управління ризиками на консолідованому рівні здійснюється відповідним комітетом материнської компанії, яка отримує інформацію про наявний ризик щоквартально;
- 3) моніторингу дотримання лімітів на величину ризику, який щомісячно здійснює відділ з управління активами та пасивами з наступним звітуванням перед Комітетом з управління активами і пасивами та материнською компанією;
- 4) оцінки ефективності стратегії та тактики управління ліквідністю, що є функцією Комітету з управління активами і пасивами.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

Методи. Ідентифікація достатності ліквідності Банку здійснюється на основі комплексного аналізу факторів, а саме:

- структури активів Банку та їх розподілу за ступенем ліквідності (при цьому, особлива увага приділяється обсягу наявних високоліквідних активів);
- обсягу, структури та рівня диверсифікації пасивів (передусім аналізуються питома вага зобов'язань у пасивах Банку, частка строкових коштів та коштів до запитання, коштів фізичних та юридичних осіб, а також інших банків, стабільність залучених коштів та ступінь залежності від дорогих чи нестабільних джерел фінансування);
- концентрації активів і пасивів (за контрагентами, за інструментами, за термінами погашення);
- розподілу грошових потоків у часі для кожного виду активів та зобов'язань у розрізі валют;
- впливу різних стрес-сценаріїв на ліквідну позицію та дотримання нормативів НБУ.

Управління ліквідністю здійснюється в розрізі національної та іноземних валют. Управління ліквідністю в національній валюті є децентралізованим та повністю покладається на локальний Комітет з управління активами і пасивами. Управління ліквідністю в іноземній валюті здійснюється централізовано на рівні Материнського банку за методом фондового пулу.

Комітет з управління активами і пасивами постійно аналізує ліквідну позицію та реалізує змішаний підхід до управління ліквідністю – як з боку активів, так і зі сторони пасивів, – з тим, аби забезпечити вчасне виконання зобов'язань Банку.

Суть управління ліквідністю через активи полягає в підтриманні достатнього запасу ліквідних активів, що дозволяє виконувати резервні вимоги, нормативи НБУ, а також слугує джерелом покриття тимчасового дефіциту ліквідності. Цей підхід особливо ефективний у випадку тривалої кризи ліквідності, і в інших випадках, коли доступ до грошового ринку суттєво обмежений або відсутній. Управління ліквідністю через пасиви полягає в залученні міжбанківського фінансування для покриття тимчасових потреб у ліквідності.

Важливими елементами управління є аналіз кредитно-інвестиційної стратегії Банку та вибір оптимальних джерел фінансування відповідно до напрямів розміщення коштів, а також розробка плану на випадок кризи ліквідності, що містить чіткий опис індикаторів кризи, дій персоналу, задіяного у антикризовому управлінні, інформаційних потоків та джерел поповнення ліквідних коштів.

На випадок кризи ліквідності План антикризових заходів визначає ключові фактори, що допомагають виявити кризу на ранній стадії, а також встановлює чітку процедуру, що регулює інформаційні потоки та дії персоналу, задіяного в процесі антикризового управління.

Ризик ліквідності контролюється шляхом встановлення лімітів на обсяг операційної ліквідності, чи короткострокових розривів між строками погашення активів та пасивів. Контроль за дотриманням лімітів полягає у співставленні фактичного розміру відповідної відкритої позиції та встановленого обмеження на неї. У випадку недотримання ліміту аналізуються причини його виникнення та пропонується план заходів щодо усунення порушення чи пропозиції щодо зміни існуючої системи лімітів.

У нижче наведених таблицях представлений аналіз ризику ліквідності між активами та зобов'язаннями на основі балансової вартості фінансових активів та зобов'язань, як представлено у звіті про фінансовий стан. Дані таблиці складені на основі строків погашення згідно контрактів з контрагентами.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

	Середньо- зважена ефективна процентна ставка	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	Термін погашення не визна- чений	31 грудня 2016 року Всього
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ								
Грошові кошти та рахунки у Національному банку України		1,940,805	-	-	-	-	-	1,940,805
Кошти в банках	0.1%	2,051,772	-	-	-	-	-	2,051,772
Кредити клієнтам	10.8%	4,464,428	2,252,079	3,639,518	3,321,453	1,534,015	-	15,211,493
Інвестиції, наявні для продажу	11.4%	700,457	31,070	158,939	504,043	-	-	1,394,509
Інвестиції, утримувані до погашення	13.4%	2,605,186	-	-	-	-	-	2,605,186
Інші фінансові активи		51,777	-	-	-	-	-	51,777
Всього непохідних фінансових активів		11,814,425	2,283,149	3,798,457	3,825,496	1,534,015	-	23,255,542
Похідні фінансові активи		3,877	-	-	-	-	-	3,877
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ		11,818,302	2,283,149	3,798,457	3,825,496	1,534,015	-	23,259,419
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Кошти банків та інших фінансових установ		124	-	-	-	422	-	546
Рахунки клієнтів	5.7%	21,499,431	40,045	195,013	51,112	16,824	-	21,802,425
Інші фінансові зобов'язання		246,978	-	-	-	-	-	246,978
Видані гарантії та аналогічні зобов'язання		1,158,200	-	-	-	-	-	1,158,200
Безвідкличні зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями		615,280	-	-	-	-	-	615,280
Всього непохідних фінансових зобов'язань		23,520,013	40,045	195,013	51,112	17,246	-	23,823,429
Похідні фінансові зобов'язання		5,226	-	-	-	-	-	5,226
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		23,525,239	40,045	195,013	51,112	17,246	-	23,828,655
Розрив ліквідності		(11,706,937)	2,243,104	3,603,444	3,774,384	1,516,769		
Кумулятивний розрив ліквідності		(11,706,937)	(9,463,833)	(5,860,389)	(2,086,005)	(569,236)		

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

	Середньо- зважена ефективна процентна ставка	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	Термін погашення не визна- чений	31 грудня 2015 року Всього
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ								
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України		1,011,863	-	-	-	-	-	1,011,863
Кошти в банках	0.1%	2,079,701	-	-	-	-	-	2,079,701
Кредити клієнтам	13.1%	5,671,110	1,024,379	2,206,352	2,957,031	1,539,669	-	13,398,541
Інвестиції, наявні для продажу	21.3%	250,157	17	-	1,575	-	-	251,749
Інвестиції, утримувані до погашення	19.6%	3,008,265	-	-	-	-	-	3,008,265
Інші фінансові активи		30,834	-	-	-	-	-	30,834
Всього непохідних фінансових активів		12,051,930	1,024,396	2,206,352	2,958,606	1,539,669	-	19,780,953
Похідні фінансові активи		1,622	-	-	-	-	-	1,622
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ		12,053,552	1,024,396	2,206,352	2,958,606	1,539,669	-	19,782,575
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Кошти банків та інших фінансових установ		61,518	-	-	33	433	-	61,984
Рахунки клієнтів	6.7%	14,904,404	1,200,580	2,119,769	79,743	20,437	-	18,324,933
Субординований борг	5.1%	-	3,233	718,411	-	-	-	721,644
Інші фінансові зобов'язання		39,969	-	-	-	-	-	39,969
Видані гарантії та аналогічні зобов'язання		1,106,743	-	-	-	-	-	1,106,743
Безвідкличні зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями		677,652	-	-	-	-	-	677,652
Всього непохідних фінансових зобов'язань		16,790,286	1,203,813	2,838,180	79,776	20,870	-	20,932,925
Похідні фінансові зобов'язання		6,670	-	-	-	-	-	6,670
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		16,796,956	1,203,813	2,838,180	79,776	20,870	-	20,939,595
Розрив ліквідності		(4,743,404)	(179,417)	(631,828)	2,878,830	1,518,799		
Кумулятивний розрив ліквідності		(4,743,404)	(4,922,821)	(5,554,649)	(2,675,819)	(1,157,020)		

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

Банк належним чином управляє різницею ліквідності, яка виникла протягом 2016 та 2015 років за активами та зобов'язаннями, строк погашення яких становить менше 1 року.

Основна частина зобов'язань, за якими нараховуються проценти, представлена як депозитами клієнтів на вимогу, так і короткостроковими вкладками з можливістю дострокового розірвання договору, тому їх усіх віднесено до категорії, строк погашення яких становить до 1 місяця. На основі припущення щодо безперервності діяльності фактичний строк основних депозитів на вимогу вважається невизначеним.

Депозити клієнтів підлягають поверненню за вимогою та при настанні строку. Звичайно депозити на вимогу є достатньо стабільними та їх не знімають протягом одного місяця. Управління ризиком ліквідності Банку включає оцінку залишків на поточних рахунках, а саме стабільної частини депозитів. Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років стабільна частина депозитів клієнтів, розрахована як сума депозитів клієнтів на кінець року за вирахуванням стандартного віхилення депозитів клієнтів за останні три роки, складає 13,543,424 тисяч гривень та 6,683,052 тисячі гривень, відповідно.

Таким чином, станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років перевищення короткострокових активів Банку над короткостроковими зобов'язаннями Банку, розраховане з врахуванням стабільної частини депозитів клієнтів, як зобов'язань, фактичний строк яких вважається невизначеним, становить 7,683,035 тисяч гривень та 1,128,404 тисячі гривень, відповідно.

Крім того, додаткове фінансування для підтримки ліквідності може бути залучено від ЄБРР. Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року Банк мав відкриту кредитну лінію ЄБРР у загальній сумі 1,903,360 тисяч гривень.

Подальший аналіз ризику ліквідності представлений у наступних таблицях у відповідності до МСФЗ 7. Суми, які розкриваються у цих таблицях, не відповідають суммам, відображеним у звіті про фінансовий стан, оскільки представлена нижче інформація включає аналіз за строками погашення фінансових зобов'язань, який вказує на загальну суму залишків платежів за договорами (включаючи виплату процентів), які не визнаються у звітах про фінансовий стан за методом ефективної процентної ставки.

Дані таблиці складені на основі строків погашення згідно контрактів з контрагентами.

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2016 року Всього
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків та інших фінансових установ	124	-	-	-	422	546
Рахунки клієнтів	21,821,979	61,159	231,417	51,656	16,828	22,183,039
Інші фінансові зобов'язання	246,978	-	-	-	-	246,978
Видані гарантії та аналогічні зобов'язання	1,158,200	-	-	-	-	1,158,200
Зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями	615,280	-	-	-	-	615,280
Непохідні фінансові зобов'язання	23,842,561	61,159	231,417	51,656	17,250	24,204,043
Угоди своп	155,857	-	-	-	-	155,857
Форвардні контракти	288,909	-	-	-	-	288,909
Похідні фінансові зобов'язання	444,766	-	-	-	-	444,766
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	24,287,327	61,159	231,417	51,656	17,250	24,648,809

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2015 року Всього
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків та інших фінансових установ	61,518	-	-	33	433	61,984
Рахунки клієнтів	14,929,379	1,261,543	2,243,265	99,798	27,558	18,561,543
Субординований борг	-	9,295	745,590	-	-	754,885
Інші фінансові зобов'язання	39,969	-	-	-	-	39,969
Видані гарантії та аналогічні зобов'язання	1,106,743	-	-	-	-	1,106,743
Зобов'язання за кредитами та невикористаними кредитними лініями	677,652	-	-	-	-	677,652
Непохідні фінансові зобов'язання	16,815,261	1,270,838	2,988,855	99,831	27,991	21,202,776
Угоди своп	1,003,160	-	-	-	-	1,003,160
Форвардні контракти	230,150	-	-	-	-	230,150
Похідні фінансові зобов'язання	1,233,310	-	-	-	-	1,233,310
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	18,048,571	1,270,838	2,988,855	99,831	27,991	22,436,086

Ринковий ризик

Сутність ризику. Банк наражається на ринковий (ціновий) ризик внаслідок неочікуваних змін ринкових цін на активи, що перебувають на його балансі або обліковуються на позабалансових рахунках. Втім, окрім наявності ризик-факторів, які не перебувають під безпосереднім контролем Банку, та ступеню їх волатильності, необхідною передумовою ринкового ризику є існування відкритої позиції, що визначає ступінь чутливості фінансової установи до коливань ринкових індикаторів. Виходячи з незначних обсягів інвестицій в цінні папери з нефіксованим прибутком та основні засоби, менеджмент зосереджується на управлінні передусім відсотковим та валютним ризиками, що належать до групи ринкових (цінових) ризиків.

Мета управління ризиком. Метою управління ринковим ризиком є досягнення запланованого рівня прибутковості Банку за прийнятної для акціонеру рівня ризику, тобто мінімізація втрат від неочікуваних коливань процентних ставок та валютних курсів.

Політика управління ризиком. Управління ринковими ризиками є дворівневим: на рівні ОТП Групи та локально.

Комітет з управління активами і пасивами, якому Правління Банку делегує функції з управління активами і пасивами, визначає стратегію управління ринковим ризиком з урахуванням єдиних стандартів ОТП Групи та затверджує її у вигляді політик з управління відсотковим та валютним ризиком, що є складовими частинами Політики з управління активами та пасивами.

Суть управління ризиком полягає у визначенні рівня толерантності до відповідного ризику, тобто суми максимально допустимих втрат від коливань ринкових індикаторів, та встановленні і контролі лімітів на величину відповідних відкритих позицій, що наражають Банк на ризик.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

Реалізація обраної стратегії управління ринковими ризиками передбачає координоване управління структурою активів та пасивів та встановлення мінімальних/максимальних відсоткових ставок за процентними активами/пасивами.

Процеси. Внутрішні процеси управління ринковим ризиком складаються з:

- 1) Ідентифікації джерел ризику та вимірюванні його величини, яку щомісячно здійснює відділ з управління активами та пасивами, якому незалежно від підрозділів, що здійснюють ризикову діяльність, та на основі даних операційної системи Банку.
- 2) Управління ризиком (відповідна функція на локальному рівні делегована Комітету з управління активами і пасивами, якому відділ з управління активами і пасивами регулярно надає інформацію про обсяг ризику, на який наражається Банк та дотримання відповідних лімітів). Управління ризиками на консолідованому рівні здійснюється відповідним комітетом материнської компанії, яка отримує інформацію про наявний ризик щоквартально.
- 3) Моніторингу та контролю за дотриманням лімітів на величину ризику, яку щомісячно здійснює відділ з управління активами та пасивами з наступним звітуванням перед Комітетом з управління активами і пасивами та Материнським банком.
- 4) Періодичної оцінки ефективності стратегії та тактик управління ризиками, що її здійснює Комітет з управління активами і пасивами.

Процентний ризик. Процентним ризиком є ризик того, що майбутні грошові потоки або справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань будуть змінюватись через зміну ринкових відсоткових ставок.

Головною метою управління процентним ризиком є зниження впливу зміни у відсоткових ставках на вартість капіталу шляхом обмеження та скорочення розміру можливих збитків, які Банк може понести за відкритими позиціями у зв'язку зі зміною ситуації на фінансових ринках. Метою політики по управлінню процентним ризиком є опис та встановлення основних критеріїв для керівництва щодо управління та контролю процентного ризику у Банку.

Ідентифікація джерел ризику здійснюється шляхом аналізу існуючої структури процентних активів та пасивів. Аналіз процентних розривів за строками до погашення (для активів та зобов'язань з фіксованими відсотковими ставками) або найближчої дати перегляду відсоткової ставки (для активів та зобов'язань з плаваючими відсотковими ставками, чи ставками, що періодично переглядаються) є зручною мірою для визначення позицій, що наражають Банк на процентний ризик.

Банк здійснює кількісну оцінку процентного ризику на підставі аналізу чутливості чистого процентного доходу до зміни відсоткових ставок, а також оцінює зміну економічної вартості капіталу в результаті рівномірного зсуву кривих доходності на 1 процентний пункт (+/-100 базисних пунктів). Оцінка здійснюється за всіма позиціями Банку для інструментів з фіксованою та плаваючою процентною ставкою.

Для отримання кількісної оцінки змін економічної вартості капіталу внаслідок коливань відсоткових ставок у довгостроковому періоді застосовується метод дюрації.

Материнський банк централізовано встановлює ліміт на обсяг зменшення економічної вартості капіталу для дочірніх банків – не вище 20% від обсягу регулятивного капіталу, а завданням Комітету з управління активами і пасивами є забезпечення мінімізації розривів між строками переоцінки процентних активів та пасивів за рахунок зміни параметрів окремих великих транзакцій та модифікації існуючих стандартів банківських продуктів і цінової політики. Забезпечення запланованого рівня процентного доходу здійснюється за рахунок управління відсотковим спредом.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

Моніторинг середньозважених процентних ставок за фінансовими інструментами, за якими нараховуються проценти, станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років представлений таким чином:

		Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року, (%)			
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Відсоткова ставка
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Кошти в банках	-	-	-	0.70%	фіксована/плаваюча
Кредити клієнтам	13.17	8.45	7.83	10.04	фіксована/плаваюча
Інвестиції, наявні для продажу	14.02	0.07	0.04	-	фіксована/плаваюча
Інвестиції, утримувані до погашення	13.38	-	-	-	фіксована
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Рахунки клієнтів:					
Поточні рахунки та депозити до запитання	6.14	0.18	0.05	0,00	фіксована/плаваюча
Строкові депозити	14.40	2.48	1.18	0.74	фіксована

		Станом на кінець дня 31 грудня 2015 року, (%)			
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Відсоткова ставка
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Кошти в банках	0.04	-	-	1.04	фіксована/плаваюча
Кредити клієнтам	16.37	8.61	9.03	10.21	фіксована/плаваюча
Інвестиції, наявні для продажу	21.30	-	-	-	фіксована
Інвестиції, утримувані до погашення	19.60	-	-	-	фіксована
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Рахунки клієнтів:					
Поточні рахунки та депозити до запитання	6.01	1.23	0.77	-	фіксована
Строкові депозити	17.56	5.93	5.36	4.90	фіксована
Субординований борг	-	5.05	-	-	плаваюча

У наведеній нижче таблиці представлений аналіз чутливості до ризику зміни процентних ставок. Використовуваний відсоток зміни процентних ставок, помножений на значення фінансових активів та зобов'язань, з урахуванням ставки оподаткування, являє собою очікуваний рівень впливу на прибуток/(збиток) та капітал.

Вплив на прибуток після оподаткування представлений таким чином:

	Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року		Станом на кінець дня 31 грудня 2015 року	
	Процентна ставка +1%	Процентна ставка -1%	Процентна ставка +1%	Процентна ставка -1%
Вплив на прибуток або збиток до оподаткування				
Чутливість фінансових активів	192,112	(192,112)	166,586	(166,586)
Чутливість фінансових зобов'язань	(218,024)	218,024	(190,466)	190,466
Чистий вплив на прибуток або збиток та капітал	(21,248)	21,248	(19,582)	19,582

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

Валютний ризик. Валютним ризиком є ризик отримання втрат через зміну гривневої вартості активів, зобов'язань або позабалансових статей, деномінованих в іноземній валюті, викликану зміною курсів іноземних валют.

Управління валютним ризиком здійснюється шляхом встановлення лімітів, з якими щоденно порівнюється фактичний розмір позицій, що наражають Банк на валютний ризик. Певні валютні ризики можуть не підлягати лімітуванню – це, насамперед, ризик потенційних збитків при зміні валютного курсу за стратегічними внесками в дочірні підприємства та асоційовані компанії, а також деякі інші вкладення відповідно до спеціальних рішень Правління Банку. На решту валютних ризиків Правління Банку встановлює обмеження на величину відповідних відкритих позицій. Протягом 2016 року Банк дотримувався затверджених внутрішніх лімітів.

Відповідно до політики управління активами і пасивами Банку, вразливість Банку до валютного ризику оцінюється як відкрита валютна позиція в окремій валюті та, як загальна валютна позиція.

Контроль за дотриманням лімітів полягає у співставленні фактичного розміру відповідної відкритої позиції та встановленого обмеження на неї. У випадку недотримання ліміту аналізуються причини його виникнення та пропонується план заходів щодо усунення порушення чи пропозиції щодо зміни існуючої системи лімітів.

Позиції Банку щодо ризиків зміни курсів обміну валют представлені у таблиці нижче:

	Гривні	Долари США 1 доллар США = 27.190858 гривні	Євро 1 евро = 28.422604 гривні	Інші валюти	Дорого- цінні метали	31 грудня 2016 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	1,704,440	135,146	92,384	8,835	-	1,940,805
Кошти в банках	29,637	1,205,697	620,039	196,399	-	2,051,772
Кредити клієнтам	9,937,361	4,745,436	449,207	79,489	-	15,211,493
Інвестиції, наявні для продажу	1,002,936	168,478	223,095	-	-	1,394,509
Інвестиції, утримувані до погашення	2,605,186	-	-	-	-	2,605,186
Інші фінансові активи	52,803	1,175	1,671	5	-	55,654
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	15,332,363	6,255,932	1,386,396	284,728	-	23,259,419
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків та інших фінансових установ	425	121	-	-	-	546
Рахунки клієнтів	13,680,732	6,236,124	1,613,728	268,538	3,303	21,802,425
Інші фінансові зобов'язання	195,044	30,939	25,061	1,160	-	252,204
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	13,876,201	6,267,184	1,638,789	269,698	3,303	22,055,175
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	1,456,162	(11,252)	(252,393)	15,030	(3,303)	
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	(200,539)	(211,545)	(12,779)	(19,903)	-	(444,766)
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	219,125	5,438	218,854	-	-	443,417
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	18,586	(206,107)	206,075	(19,903)	-	(1,349)
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	1,474,748	(217,359)	(46,318)	(4,873)	(3,303)	

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

	Гривні	Долари США 1 долар США = 24.000667 гривні	Євро 1 євро = 26.223129 гривні	Інші валюти	Дорого- цінні метали	31 грудня 2015 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	833,150	99,199	55,255	24,259	-	1,011,863
Кошти в банках	40,321	1,079,785	859,089	100,301	205	2,079,701
Кредити клієнтам	7,099,208	5,694,200	480,750	124,383	-	13,398,541
Інвестиції, наявні для продажу	251,749	-	-	-	-	251,749
Інвестиції, утримувані до погашення	3,008,265	-	-	-	-	3,008,265
Інші фінансові активи	24,617	5,976	1,863	-	-	32,456
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	11,257,310	6,879,160	1,396,957	248,943	205	19,782,575
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків та інших фінансових установ	61,879	48	57	-	-	61,984
Рахунки клієнтів	9,758,324	6,071,036	2,317,841	173,926	3,806	18,324,933
Інші фінансові зобов'язання	21,959	2,772	19,963	1,945	-	46,639
Субординований борг	-	721,644	-	-	-	721,644
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	9,842,162	6,795,500	2,337,861	175,871	3,806	19,155,200
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	1,415,148	83,660	(940,904)	73,072	(3,601)	
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	(28,652)	(1,152,142)	-	(52,516)	-	(1,233,310)
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	228,342	28,801	970,256	-	-	1,227,399
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	199,690	(1,123,341)	970,256	(52,516)	-	
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	1,614,838	(1,039,681)	29,352	20,556	(3,601)	

Чутливість до валютного ризику. У наведеній нижче таблиці представлено аналіз чутливості фінансового результату та капіталу Банку до 10% (на 31 грудня 2015 року: 30%) збільшення і зменшення офіційного курсу гривні до долара США та євро. 10% (на 31 грудня 2015 року: 30%) – це рівень чутливості, який використовується Банком при складанні звітів про валютний ризик для провідного управлінського персоналу Банку і який являє собою оцінку керівництвом Банку можливої зміни валютних курсів. В аналіз чутливості включені тільки суми в іноземній валюті, наявні на кінець періоду, при конвертації яких на кінець періоду використовуються курси, змінені на 10% (на 31 грудня 2015 року: 30%) по відношенню до діючих.

	Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року		Станом на кінець дня 31 грудня 2015 року	
	Гривня/ долар США +10%	Гривня/ долар США -10%	Гривня/ долар США +30%	Гривня/ долар США -30%
Вплив на прибуток або збиток та капітал	(17,823)	17,823	(255,761)	255,761

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

	Станом на кінець дня 31 грудня 2016 року		Станом на кінець дня 31 грудня 2015 року	
	Гривня/ євро +10%	Гривня/ євро -10%	Гривня/ євро +30%	Гривня/ євро -30%
Вплив на прибуток або збиток та капітал	(3,798)	3,798	7,220	(7,220)

Обмеження щодо аналізу чутливості. У наведених вище таблицях відображений вплив змін, які ґрунтуються на основному припущенні, у той час як інші припущення залишаються незмінними. В дійсності існує зв'язок між припущеннями та іншими факторами. Також необхідно зауважити, що чутливість має нелінійний характер, тому не повинна проводитися інтерполяція або екстраполяція отриманих результатів.

Аналіз чутливості не враховує, що Банк здійснює управління своїми активами та зобов'язаннями. Окрім того, фінансове положення Банку може змінюватись в залежності від фактичних змін, які відбуваються на ринку. Наприклад, стратегія Банку щодо управління фінансовими ризиками спрямована на управління ризиком, який виникає у результаті ринкових коливань. У випадку різких негативних коливань цін на ринку цінних паперів керівництво може звертатися до таких методів як продаж інвестицій, зміна складу інвестиційного портфеля, а також інших методів захисту. Відповідно, зміна припущень може не мати впливу на зобов'язання, але може суттєво вплинути на активи, які обліковуються у звіті про фінансовий стан за ринковою ціною. У цій ситуації різні методи оцінки активів і зобов'язань можуть призвести до значних коливань величини капіталу.

Інші обмеження у наведеному вище аналізі чутливості включають використання гіпотетичних змін на ринку з метою розкриття потенційного ризику, які являють собою лише прогноз Банку щодо майбутніх змін на ринку, які неможливо передбачити з якою-небудь мірою впевненості. Також обмеженням є припущення, що всі процентні ставки змінюються ідентичним чином.

Географічний ризик. Головною вимогою материнської компанії є дотримання лімітів на рівні країн, в яких розташовані банки-контрагенти. Оцінка та управління ризиком на рівні країн здійснюється у відповідності з Положенням про управління ризиком країн. Цей документ розроблений співробітниками Банку у відповідності з процедурою Материнського банку, головною метою якої є доведення принципів встановлення рейтингів країн.

Географічна приналежність корпоративних позичальників встановлюється згідно з критерієм їх реєстрації. Згідно з корпоративною кредитною політикою Банку цільовими клієнтами є юридичні особи-резиденти України. Нерезиденти можуть бути профінансовані у виключних випадках, якщо вони належать до заможних українських груп споріднених компаній. Станом на кінець дня 31 грудня 2016 та 2015 років в корпоративному портфелі відсутні позичальники-нерезиденти.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП Банк»

Примітки до фінансової звітності
за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року
(у тисячах українських гривень)

30. Політика управління ризиками (продовження)

Концентрація активів та зобов'язань за регіонами наведена нижче:

	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2016 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	1,940,805	-	-	1,940,805
Кошти в банках	40,091	91,605	1,920,076	2,051,772
Кредити клієнтам	15,191,478	17,597	2,418	15,211,493
Інвестиції, наявні для продажу	1,394,509	-	-	1,394,509
Інвестиції, утримувані до погашення	2,605,186	-	-	2,605,186
Інші фінансові активи	55,652	1	1	55,654
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	21,227,721	109,203	1,922,495	23,259,419
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків та інших фінансових установ	426	2	118	546
Рахунки клієнтів	21,398,400	111,292	292,733	21,802,425
Інші фінансові зобов'язання	251,813	385	6	252,204
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	21,650,639	111,679	292,857	22,055,175
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	(422,918)	(2,476)	1,629,638	
	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2015 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та рахунки в Національному банку України	1,011,863	-	-	1,011,863
Кошти в банках	58,165	70,152	1,951,384	2,079,701
Кредити клієнтам	13,392,671	3,556	2,314	13,398,541
Інвестиції, наявні для продажу	251,749	-	-	251,749
Інвестиції, утримувані до погашення	3,008,265	-	-	3,008,265
Інші фінансові активи	32,420	20	16	32,456
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	17,755,133	73,728	1,953,714	19,782,575
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ:				
Кошти банків та інших фінансових установ	61,779	87	118	61,984
Рахунки клієнтів	17,927,976	138,396	258,561	18,324,933
Інші фінансові зобов'язання	42,332	806	3,501	46,639
Субординований борг	-	721,644	-	721,644
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	18,032,087	860,933	262,180	19,155,200
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	(276,954)	(787,205)	1,691,534	

31. Події після звітної дати

Подій, які можуть бути суттєвими для користувачів фінансової звітності Банку, після звітної дати не відбувалося. Зокрема, не відбувалося: об'єднання бізнесу, припинення або прийняття рішення про припинення діяльності, істотного придбання та реструктуризації активів, прийняття судових рішень на користь позивачів, що могли б спричинити виникнення суттєвих фінансових зобов'язань Банку.